

Rusai veržiasi per Karpatus

Sajungiečiam sekasi Somme srityje. Vėl prasidėjo mušiai Balkanuose. Submarinai paskandino du anglų kreiseriu; sunaikintas vokiečių vienas submarinas.

Iš karės lauko

RYTINIS FRONTAS.

RUSAI PASEKMINGAI VEIKIA GALICIJOSJE.

Petrogradas. — Rusų kariuomenė Karpatų pakraštyje užėmė Jablonicą (kas davė galę kontroliuoti to paties vardo perėjimą) ir Solotviną bei kaimą Griavą. Priešai išlengvo grūdžiams atgal. — Gen. Brusilovo armija, nežiurint ant atkaklaus vokiečių-austrų pasipriešinimo, vis artinasi prie Kovel, Lemberg ir Galic. Rusams gerai sekasi Zlota Lipa ir Dniestro srityje.

Gen. Bezobrazovo kariuomenė paskutiniu laiku paėmė nelaisvėn 198 ofic. ir 7,308 kar. ir užgriebė 17 kanuolių ir 70 maš. šautuvų.

Galop tapo oficiališkai paskelbta, kad rusų žengimas pirmyn Galicijoje deli smarkių priešų atakų tapo sulaukytas. Volynijoje atsibūva susirėmimai be žymių rezultatų. Dvinos pakraštyje bei tarp Dvinsko ir Pinsko apsirubėžiuojama artilerijos dvikova. — Zepelinas bombardavo Kemmern apielinkę.

VOKIEČIAI-AUSTRAI GIRIASI SULAIKĖ RUSŲ UŽPUOLIMĄ.

Berlinas. — Rusų užpuolimas ant viso fronto tarpe Prīpet balų ir Karpatų sulaukytas. Visos rusų atakos su dideliais nuostoliais tvirtai atremiamos austrų bei vokiečių. Ypač skaudų smugį uždavė rusams austrų gen. Boehm-Ermolli kariuomenė, kuri sudaro dešinį feldmarš. Hindenburgo armijos sparną. Taipgi pasekmingai veikia prieš rusus ereherogas Karolis Franciškus.

Volynijoje, Banamovių-Smorgonio srityje ir Dvinos pakraštyje nuolat atsikartoja maži susirėmimai ir beveik be pertrukio atsibūva artilerijos veikimas.

BALKANŲ FRONTAS.

SMARKIJS SUSIRĖMIMAI GRAIKIJOS PARUBEŽYJE.

Londonas. — Paskutinėmis dienomis, palei ežero Doiran, Balkanų karės lauke, prasidėjo smar-

kus artilerijos veikimas. Sajungiečiai keletą kartų atakavo bulgarus, bet, sulyg pranešimo iš Sofijos, tos atakos tapo atmuštos. — Tečiaus gen. Serrail skelbia, kad francouzai ir serbai sumušė bulgarus arti ežero Doiran, užimdami svarbią poziciją bei kaimą.

BULGARAI SUMUŠĖ SAJUNGIEČIUS PRIE DOIRAN EŽERO.

Sofija. Makedonijos fronte atsibuvo keletas karštų susirėmimų, kuriuose bulgarai pilnai sumušė sąjungiečius, atstumdami juos atgal. Ypač atkaklus susirėmimas atsibuvo prie Doiran ežero.

Nuo rugpj. 1 d. pranešama, kad bulgarai atėmė nuo serbų miestą Floriną — Graikijos pasienyje (apie 5 m. nuo rubež.)

VAKARINIS FRONTAS.

ANGLAI ATMUŠA PRIEŠŲ ATAKAS IR UŽĖMIA NAUJAS POZICIJAS.

Londonas. — Rugpj. 18 d. paskelbta, kad anglai atmušė šešias vokiečių atakas į šiaurvakarius nuo Pozieres. Į šiaurvakarius nuo Bazentin anglai užėmė apie 100 jardų vokiečių tranšėjų. Apart to, anglai atstumė priešus kaimo Guillemont apielinkėje bei į šiaurę nuo Maurepas (kartu su francuzais).

ATAKOS IR KONTR-ATAKOS PALLEI SOMME.

Paryžius. — Į šiaurę nuo Somme francuzų artilerija pasekmingai veikia prieš vokiečių pozicijas. Čia atsibūva maži susirėmimai be žymių rezultatų; paimita 200 vokiečių nelaisvėn. Į pietus nuo Somme francouzai atrėmė keletą vokiečių atakų.

VOKIEČIAI SPAUDŽIA PRIEŠUS.

Berlinas. — Vokiečiai ne tik atremia priešų atakas Pikardijoje, bet pradeda spausti juos atgal. Taip anglams nepasisekė atakos tarpe Ovillers ir Pozieres ir palei Toureaux mišką. — Kartą francouzai atakavo vokiečių po-

zicijas tarpe Guillemont ir Somme. Į pietus nuo Somme francuzams pasisekė užimti apie 500 metrų vokiečių tranšėjų.

Palei Verduną vėl atsinaujino smarkus artilerijos veikimas. Vokiečiai atrėmė francuzų ataką Vaux-Chapitre srityje.

ITALIJOS—AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAI ATMUŠA AUSTRŲ ATAKAS IR DRUTINA SAVO POZICIJAS.

Roma. — Italų armija susilaukė nuo aktiviško veikimo į pietus nuo Gorizia, Isonzo pakraštyje, ir visą dieną atkreipė ant užėmimo kalnų San Gabriele ir San Mario bei pozicijų tarpe Tolmino ir Gorizia. Tuomi jie nori sudrutinti visą frontą, idant pasekmingai veikti prieš Triestą.

Po smarkaus mušio austrai buvo priversti pasitraukti atgal Carso lygumoje; nelaisvėn pateko 100 austrų. Tolmino srityje italai apsaudo Santa Lucia.

Trentino srityje austrų artilerija smarkiai bombardavo italų pozicijas palei Cordevole ir Tonzella lygumoje. — Italų orlaiviai bombardavo Rifenburgo geležk. stotį, ant Gorizia-Triest linijos.

AUSTRAI SULAIKĖ ITALŲ UŽPUOLIMĄ.

Viena. — Italų užpuolimas Isonzo srityje tapo galutiniai sulaukytas. Italai atnaujino keletą atakų į rytus nuo Gorizia bei palei S. Michele kalną, bet be pasekmės. Austrai smarkiai atmušė italų ataką tarpe Flavą ir Wipbach. Tarpe Wippach ir Oppachasella italai penkis kartus atakavo austrų pozicijas, bet vis su dideliais nuostoliais buvo atremti atgal. — Austrai pasekmingai bombardavo geležk. Bermigliano, Selz ir Saan Canziano bei priešų bateriją prie Isonzo intakos.

DU VOKIEČIŲ SUBMARINAI PLAUKS AMERIKON.

Londonas. — Iš Haagos pranešama, kad greitai laiku išplauks Amerikon du vokiečių prek. submarinai-milžinai. Palei salos Helgoland jiedu padarė bandymus.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

TURKAI VIS STUMIA RUSUS ATGAL EŽERO VAN SRITYJE IR PERSIJOJE.

Konstantinopolis. — Rusai bandė atsispirti prieš turkus į rytus nuo Bitlis ir Muš, bet be pasek-

mės. Turakai atmušė visas priešų atakas ir stumia rusus atgal tarpe Erzingano ir ežero Van. Taipgi pasekmingai veikia turakai prieš rusus ir Persijoje.

RUSAI PRANESĖ APIE PASEKMES.

Petrogradas. — Rusams pasisekė atstumi turkus atgal Muš ir Bitlis srityje. Erzingano apielinkėje turakai mėgino atakuoti rusų pozicijas, bet buvo priversti pasitraukti. — Persijoje atsibūva maži susirėmimai; — rusai laikosi tvirtai.

Iš Visur

SAJUNGIEČIAI PALEIDŽIA MILIJONĄ KAN. ŠUVIŲ KAS DIEN.

Berlinas. — Sajungiečiai nesigailėdami naudoja amuniciją generališkam savo užpuolime Somme srityje. Taip jie paleidžia po 32 kanuolinių šuvių per sekundą, apie 90,000 šuvių per valandą ir apie 1,000,000 šuvių per 24 val.

Prieš vokiečių linijas mušasi virš 500,000 anglų, bet jie neįstengia perlaužti tų linijų. Tarpe Hebuterne ir Gommecourt, anglų pervirsis išsireiškia 6 prieš 1. Anglai nužengė apie 3—5 mylias pirmyn. Kiekvienas jardas užimamas su didžiausiomis aukomis. Prie Pozieres dieną ir naktį tęsiasi desperatiška kova. — Vokiečių artilerija veikia su pastebėtinu smarkumu. Tulose vietose prieš anglus paleidžiama 1,600 kan. šuvių į 1 min. 45 sek.

GEN. V. MACKENSEN VAKAR. KARĖS LAUKE.

Londonas. — Paplito gandas, kad vokiečių gen. v. Mackensen dabar randasi vakariniame karės lauke, upės Somme srityje. Gen. v. Mackensen vokiečiai vadina Galicijos ir Balkanų gerojumi.

ANGLAS TAPO VOKIETIJOS PILIEČIU.

Munche (Bavarija). — Houston S. Chamberlain, rašytojas, ponios Cosima Wagner žentas, ingijo Vokietijos piliečio tiesas sulyg paduotos natur. aplikacijos balandžio mėn. š. m. H. S. Chamberlain senai jau gyvena Bavarijoje. Jojo tėvas yra Anglijos kontr.-admirolu.

GEN. RUZSKY VĖL FRONTE.

Petrogradas. — Gen. Nik. Ruzsky tapo vėl paskirtas komandierium šiauriniame Rusijos karės lauke. Jis atsižymėjo karės pradžioje Galicijoje.

JAPONAI SUTEIKIA RUSAMS DIDELĘ PAGALBĄ.

Paryžius. — Čion pribūvęs iš Rusijos kariškas ekspertas praneša, kad japonai apšėiai aprupina rusus drabužiais, batais, ginklais ir amunicija. Žymi kareivių dalis apmokyta Japonijoje daryta uniforma ir aprupinta japonų šautuvais. Batams oda daryta Korėjoje, o patis batai — Japonijoje. Iš Japonijos prisiunčiama Rusijon daug kanuolių ir amunicijos.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ITALIJOJE.

Roma. Miestuose Rimini, Ancona, Pesaro ir apielinkėje apsirėiškė gan smarkus žemės drebėjimas. Nukentėjo daugelis namų. Rimini žuvo keturi ir tapo sužeista 30 žm.

VOKIEČIAI NESIPRIESINA DANIJOS SALŲ PARDAVIMU.

Berlinas. — Užsienio ministeris Dr. von Jagow paskelbė, kad Vo-

GEN. V. MACKENSEN VAKAR. KARĖS LAUKE.

Londonas. — Paplito gandas, kad vokiečių gen. v. Mackensen dabar randasi vakariniame karės lauke, upės Somme srityje. Gen. v. Mackensen vokiečiai vadina Galicijos ir Balkanų gerojumi.

ANGLAS TAPO VOKIETIJOS PILIEČIU.

Munche (Bavarija). — Houston S. Chamberlain, rašytojas, ponios Cosima Wagner žentas, ingijo Vokietijos piliečio tiesas sulyg paduotos natur. aplikacijos balandžio mėn. š. m. H. S. Chamberlain senai jau gyvena Bavarijoje. Jojo tėvas yra Anglijos kontr.-admirolu.

SUBMARINŲ VEIKIMAS LIETAVOS MĖN.

Berlinas. — Oficiališkai paskelbta rugpj. 16 d., kad liepos mėn. vokiečių ir austrų submarinai paskandino 74 sąjungiečių prek. laivus su 103,000 tonų inkrovos.

GEN. RUZSKY VĖL FRONTE.

Petrogradas. — Gen. Nik. Ruzsky tapo vėl paskirtas komandierium šiauriniame Rusijos karės lauke. Jis atsižymėjo karės pradžioje Galicijoje.

JAPONAI SUTEIKIA RUSAMS DIDELĘ PAGALBĄ.

Paryžius. — Čion pribūvęs iš Rusijos kariškas ekspertas praneša, kad japonai apšėiai aprupina rusus drabužiais, batais, ginklais ir amunicija. Žymi kareivių dalis apmokyta Japonijoje daryta uniforma ir aprupinta japonų šautuvais. Batams oda daryta Korėjoje, o patis batai — Japonijoje. Iš Japonijos prisiunčiama Rusijon daug kanuolių ir amunicijos.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ITALIJOJE.

Roma. Miestuose Rimini, Ancona, Pesaro ir apielinkėje apsirėiškė gan smarkus žemės drebėjimas. Nukentėjo daugelis namų. Rimini žuvo keturi ir tapo sužeista 30 žm.

VOKIEČIAI NESIPRIESINA DANIJOS SALŲ PARDAVIMU.

Berlinas. — Užsienio ministeris Dr. von Jagow paskelbė, kad Vo-

kietijos valdžia nesipriešina Danijos salų pardavimui Suv. Valstijoms.

ST. CROIX UŽ PRISIJUNGIMĄ PRIE SUV. VALST.

St. Thomas, D. W. I. — St. Croix salos gyventojai pageidauja prisijungti prie Suv. Valst. — Neofic. čia atliktame balsavime 5,000 balsų paduota už S. V. ir tik 11 b. prieš. Išviso ant salos 1901 m. buvo 18,590 gyv.

GANDAS APIE AUSTRIJOS UŽSIENIO MINISTERIO REZIGNAVIMĄ.

Londonas. — Iš Romos pranešama apie rezignavimą Austrijos užsienio ministerio barono v. Būrian. Jo vieton skiriamas grafas J. Andrassy, bet jis reikalauja garantijos kaslink Vengrijos nepaliečiamybės.

ANGLIJOS KARALIUS KARĖS LAUKE.

Londonas. — Anglijos karalius Jurgis apsilankė karės lauke Francuzijoje; jis apžiūrėjo net pirmą tranšėjų liniją. Išviso tarpe savo kareivių prabuvo 10 dienų. Reikia priminti, kad karalius Jurgis po nupuolio nuo arklio ilgą laiką nesilankė karės lauke.

KAIZERIS GALICIJOSJE.

Berlinas. — Prabuvs keletą dienų Somme srityje, Vokietijos kaizeris išvažiavo Galicijon.

VOKIETIŲ ORLAIVIAI VĖL BOMBARDAVO OESEL SALĄ.

Berlinas. — Vokiečių orlaiviai vėl bombardavo rusų pozicijas ant Oesel salos; taipgi atsibuvo susirėmimas su priešų orlaiviais „Runo“ salos pakraštyje (Rygos įlankoje). — Rusų orlaiviai bombardavo ežero Angern pakraščius.

VOKIETIJA GAUS PREKIŲ IŠ ŠVEICARIJOS.

Berlinas. — Vokietijos ir Šveicarijos valdžios padarė sutartį kaslink persimainymo prekėmis bei produktais. Reiškia, Šveicarija nepaiso Paryžiaus konferencijų nutarimų.

ROGER CASEMENT NESIDA VĖ PERKALBĖTI.

Berlinas. — Iš ištikimų šaltinių

pranešta „Hamb. Fremd.“ kad rytmetėje prieš nužudymą garsaus Irlandijos patrioto Roger Casement jo kambaryje atsilankęs augštas anglų valdininkas, kuris pasiūlęs pasmerktojam atmainymą mirties bausmės, jei tik-tai jis atšaus savo apsirikimą ir stos prieš Irlandiją.

Kovotojas už tėvynės laisvę at-sakęs: „Jūs esate silpni tyrinėto-jai kitų žmonių įsitikinimui. Iki paskutinio akimirksnio aš liksiū ištikimu irlandu.“

SMUGIS ITALIJOS LAIVYNUI

Roma. — Taranto susmaugo-je nuo eksplozijos paskendo Ita-lijos dreadnought'as „Leonardo da Vinci“ — 22,000 tonų inkro-vovalis kariškas laivas. Kartu žu-vo apie 300 jureivių. Ant laivo iškilo gaisras, kuris buvo prie-žastimi eksplozijos.

Apart to, tapo paskandinti trys Italijos garlaiviai. — Vokiečių submarinas paskandino Ispanijos garlaivį „Pagassarri.“ — 3,287 tonų inkrovos.

FRANCUZIJOS KARĖS IŠLAI- DOS.

Paryžius. — Paskelbta, kad šios karės reikalams Francuzija išleido iki liepos 31 d. 39,000,000 frankų (\$9,750,000,000). Abel-ai imant, kas mėnesį kareiš leidi-žiam 1,987,000,000 fr.

ANGLŲ GENEROLAS SKELBIA PASEKMES AFRIKOJE.

Londonas. — Gen. Smuts prane-ša, kad anglai pasekmingai veikia prieš vokiečių kariūmenę Rytinėje Afrikoje. Taip jie užėmė keletą svarbių pozicijų ir artina-si prie centralinio gežkelio — skiria tik 25 mylios.

ORLAIVIAI BOMBARDAVO VENECIJĄ.

Roma. — Austrų orlaiviai bom-bardavo Veneciją ir Grado Lago-on. — nuostoliai sulyginamai maži.

„DEUTSCHLAND“ SUGRĮŽO Į BREMENĄ.

Zuerich. Šveic. — Paskelbta, kad prek. vokiečių submarinas „Deutschland“, kuris apleido Baltimorės prieklauką rugp. 1 d. rugp. 18 d. sugrįžo į Bremeną.

SUBMARINAS PASKANDINO VOKIEČIŲ LAIVĄ.

Londonas. — Tapo patvirtinta žinia, kad submarinas paskandi-no vokiečių garlaivį „Weser“ iš Hamburgo.

ITALAI SUAREŠTAVO GRAIKIJOS DIPLOMATĄ.

Londonas. — Iš Atenų pranė-šta, kad italai suareštavo važiauv-sį Berlinan Graikijos pasiuntinys-tės narį bei diplomata ir konfis-kavo pas jį atrastus dokumentus. — Tas labai užgavo graikų valdžią.

VYNO IŠDIRBIMAS FRANCU-ZIJOJE BUJOJA.

Paryžius. — 1916 m. padaryta vyno 900,000,000 galionų, — dvi-gubai daugiau negu 1915 m., ir an-40,000,000 galionų daugiau negu 1913 m.

ITALIJA SUTARTYJE SU FRANCUZIJA PRIEŠ 14 METŲ.

Berlinas. — „Voss. Z.“ skel-bia, kad iš Paryžiaus „Temps“ pa-aiškėjo, jog jau 1902 m. Italija bu-vusi padariusi slapta sutartį su Francuzija kaslink abiejų kraštų agresivės politikos.

VOKIETIJON VAŽIUOJA 200 TURKŲ MOKINIŲ.

Berlinas. — Į vokiečių gimnazi-jas ant ateinančių mokslo metų pasiryžo važinoti 200 turkų mo-kinių; tarpe jų randasi viena mer-gina, kuri lankys mokytojų se-minariją Bremene.

ŽYDŲ RABINAS APDOVANO-TAS GELEŽINIŲ KRYŽIUMI.

Berlinas. — Kaizeris suteikė geležinį kryžių esančiam karės

lauke žydų rabinui Dr. Stenthal iš Charlottenburgo (Berlino prie-miestis). Tai pirmas žydų dvi-siškis gavo šitokią dovaną.

SANTIKIAI TARP RUMUNIJOS IR VOKIETIJOS-BULGARIJOS.

Berlinas. — Valst. Rumunijos gelžkelių generalė direkcija pa-darė kontraktą su Vokietijos ple-no sindikatu kaslink dastatymo 25—30,000 tonų rėlių. Tas pa-tvirtina, kad Rumunija nemano pertraukti ryšius su centralinėmis valstijomis.

Londonas, paskelbta, kad atsine-šimai tarpe Rumunijos ir Bulgar-rijos žymiai pagerėjo.

VOKIEČIŲ SPAUDA PRIEŠ S. VALSTIJŲ AMBASADORIŲ I. W. GERARD.

Berlinas. — Daugelis Vokieti-jos laikraščių pradėjo aštriai už-sipuldinti ant Suv. Valst. amba-sadoriaus Berline, I. W. Gerardo, kurį jie kaltina palaikyme anglų pusės. Mat, kiek laiko atgal Amerikos laikraščių koresponden-tai bei atstovai pasiuntė Washing-tonan protestą prieš Anglijos cen-zurą, kuri savarankiškai elgiasi su siunčiamomis Amerikon kar-ės žiniomis. Amb. I. W. Gerard to korespondentų protesto neparėmė.

Ypač smarkiai ant jo užsiuo-la „Koelnische Zeitung“ ir „Morgenpost.“ Ten pažymima, kad Vokietijos valdžia privalo atkreip-ti į tą tinkamą domą; kartu iš-reikiama nuomonė, kad jei amb. Gerard ir toliau mano palaikyti anglų interesus, tai jis privalo bu-ti atsauktas.

Amb. I. W. Gerard plačiai išai-škino dalykus tam tikroje Ame-rikos korespondentų konferen-cijoje. Jis pažymėjo, kad vokiečių cenzura yra pilnai liberališka ir kad jis sutinka su išreikštomis koresp. proteste mintimis, — te-čiaus jis, kaip neutralės valstijos atstovas, negalėjo to protesto atvirai paremti. Ambasadorius

nurodo, jog tai tikras nesu-sipratimas.

Iš Amerikos

SENATAS UŽGYRĖ FILIPINŲ BILIŲ.

Washington. — Rugp. 16 d. se-natas užgyrė Filipinų bilių kas-link platesnės savivaldos. Už bi-lių balsavo 37 sen., prieš — 22 sen.; — priegtam, visi balsavę už — demokratai, o prieš — respubli-konai, išimant vieną demokrata-tą (sen. Lane iš Oregon valst.). Filipinai galės dabar turėti se-natą; — pirmi rinkimai atsibus sekantį mėnesį. Šiuo metu aktu su-teikiama balsavimo teisės 600,000 filipiniečių; iki šiol galėjo balsuo-ti apie 200,000 gyv. — Filipinie-čiai skaito tą aktą svarbiausiu bėgyje 350 metų.

C. E. HUGHES RAMIOJO VAN-DENYNO PAKRAŠTYJE.

Portland, Ore. — Resp. kandi-datas ant prezidento aplankė dau-gelį miestų Washingtono ir Ore-gono valstijoje, pasakydamas kiekviename po vieną ar keletą karštų prakalbų. Beveik visur jis užsiminė apie Suv. Valst. ap-saugą bei ginklavimąsi, tarifą ir moterų tiesas, — žinoma, aštriai kritikuodamas prez. Wilsono po-litiką. Visur jis sutiko didelę už-uojauntą. Iš Oregon valst. jis va-žiuoja į Kaliforniją.

ATSTOVŲ RUMAS PRIĖMĖ JUREIVIJOS PROGRAMĄ.

Washington. — Atstovų rumas priėmė senato planą bei jureivi-jos programą, sulg kurio laike tųjų metų turi būti pastatyta 16 didelių karės laivų. Už tą pro-gramą balsavo 283 atst., prieš 51 atst. — 35 dem., 15 resp. ir 1 soc. — Tuomi tapo užgirtas didžiausis jureivijos biudžetas Suv. Valst.

kodel pati tokia nelinksma, su-siraukus.

Magdūtė. — O kaip apsitaisius išėini gatvėn, tai irgi linksma Pamatai Džianą, Džiovą...

Mariūtė. — Nežinau, kaip tau ga-gali but smagu taip įsivaržiusiai?

Magdūtė. — Įsivaržiusiai! O tu gal norėtum, kad aš bučiau iš-siskėtusi, kaip kokia grinorka, kaip tu. Kad...

Mariūtė. — Nereikia but išsiskė-tusiai, bet galėtum dėvėti to-kius drabužius kaip kad aš. Ba-tum visų guodojama.

Magdūtė. — Mane ir be tavo tų rūbų visi guodoja.

Mariūtė. — Tik ne lietuviai.

Magdūtė. — O kas man tie lietu-viai? Jie nemoka nei gatvėį apsieiti nei nieko.

Mariūtė. — Tai tu nenori; kad tave lietuviai guodotų?

Magdūtė. — Ne! Aš amerikon-ka.

Mariūtė. — Tai tu amerikonka!

Magdūtė. — Žinoma.

Mariūtė. — Na, jei jau taip, tai reikia šalintis nuo tokių, kurios bijo savo žmonių, savo kalbos, papročių.

Magdūtė. — Gali, kiek tik nori. Tokių, kaip tu, niekas negėis.

Mariūtė. — Jeį jau taip, tai su-die, sesute, mūs keliai skiriasi, mes nelygios. Tu amerikonka, o aš lietuvaitė, myliu savo kraštą, savo žmones...

Magdūtė. — Taip, taip, mes nel-gios.

Mariūtė. — Nelygios. Sudie.

Gailiunas.

NAUJOS RŪSIES FORDO AU-TOMOBILIAI.

New York. — Paskelbta, kad šiomis dienomis bus čion prisiūsta nauji Fordo automobiliai, kurie dikčiai skirsis nuo seniau darytų. Žinoma, pigumas pirmoje vietoje. Kompanija planuoja pagaminti apie 1,000,000 autom. 1917 m. Laike pereinų metų, pasibaigusių liepos 31 d., Fordo kompanija pa-darė 533,921 autom. (Išviso Suv. Valst., sulg valdiško cenzo biu-ru žinių nuo 1916 m., užregistruo-ta 2,445,6664 autom.)

DELEI BELGIJOS LIKIMO.

New York. — Iš Amsterdamo pranėšama, kad vokiečių konser-vatorių vadas Dr. v. Heyden-brand išsireiškęs (kalbėdamas Frankfurte a. m.), kad nėra rei-kało Belgiją aneksuoti, bet ji tu-rėi buti Vokietijos priežiuroje. Pribaltijos gubernijos niekad jau neliksiančios po Rusijos jungu.

\$130,000,000 MOBILIZACIJOS REIKALAMS.

Washington. — Iždo departa-mentas pranėšė senato fin. kom-itetui, kad valstybinės išlaidos fiskališko meto siekiančios \$1,126,243,000, priskaitant \$130,000,000 Meksikos kriziu bei mobi-lizacijai. Tie \$130,000,000 bus išmokėta iki gruodžio 31 d. 1916 m., ir jei dalykai su Meksika ne-pagerės, tai reikės dar \$86,000,000. — Kongresan įneštas suma-nymas apie padengimą kariškiems reikalams skiriamu \$130,000,000 obligacijomis (bonds).

PRASISALINĘ NUO INTER-NUOTŲ LAIVŲ VOKIEČIAI.

Washington. — Iš 14 prasiša-linusiu nuo Amerikoje sulaikytų kariškų vokiečių laivų tik 5 susėkti. Du iš jų suminti ir su-gražinti ant tų laivų, du pasiekė Vokietiją ir vienas paimtas nelaisvėn Škotijoje. Vokietijon pribuvo: Dr. Kruger-Krovek ir ofie. Otto Brauer (abu nuo „Prinz Eitel Friedrich“). Spėja-ma, kad Otto Brauer žuvo juri-niame mušyje gegužio 31 d. Jut-landijos pakraštyje.

ANGLAI UŽGINČIJA KENKI-NĄ PREKYB. SUSINESIMAMS.

Washington. — Anglijos amba-sadorius Cecil Spring-Rice grie-žtai užginčija paskelbtą Ameri-koje pranėsimą, buk anglų cen-zura panaudojama susekimui slaptingų komercijinių žinių (lai-škuose) tarpe neutralių valstijų.

DELEI SUSIRĖMIMO TARPE JAPONŲ IR ČINŲ.

Washington. — Iš Pekino pranėšama, kad susirėmime tarpe japonų ir činų Čeng-Čiatun nu-kentėjo 50 činų ir 15 japonų (10 japonų užmušta). Susirėmimas iškilo delei to, kad japonų ginklų pardavėjai pasipriešino činams, kurie norėjo juos prašalinti iš Mongolijos.

Iš Tokio nuo rugp. 15 d. pranė-šta, kad chiniečiai užpuolė japo-nų apsaugą Čeng-Čiatun ir kad iš kitur prisiūsta japonams pa-galba.

„KATALIKŲ SAVAITĖ.“

New York. — Rugpjučio 18 d. prasidėjo katalikų susivažiavimas bei „Katalikų savaitė.“ Manoma, kad susivažiavimas į šį mie-stą pribus apie 20,000 katalikų. Čia dalyvaus įvairių organizaci-jų ir draugijų atstovai. Posė-džiai atsibus Madison Square Garden.

Katalikiškos įstaigos, o ypač St. Patriek katedra bei reziden-cijos kardinolo Farley ir Mgr. Lavelle ant Madison Ave., pada-

binta vėliavomis ir įvairiais tai iš-kilmei pritinkančiais ženklais. Ka-tedros vidus padabintas popie-ziaus spalvomis — geltona ir bal-ta. Rugp. 20 d., nedėlioje, at-sibus iškilmingos pamaldos bei mišios, kurias atliakys kard. Far-ley, kuris sugrįžo iš vasarnamio (Stamford, Conn.) ir rengiasi prie iškilmės. Rugpjučio 18 d. pribuvo kardinolai Gibbons ir O'-Connell. Katedroje parengta apie 8—10,000 sėdynių. Įleidžia-mi tik su tam tikrais bilietais. Tarpe kitų ant iškilmingų mišijų dalyvaus 500 moterų delegacių. — Čia dalyvaus trys kardinolai, penki arcivyskupai, 24 vyskupai ir apie 2,000 kunigų. Tai bus tokia bažnytinė iškilmė, kokios gal toje šalyje nėra dar buvę.

Laikė tos savaitės visose di-džiojo New Yorko katalikiškose bažnyčiose bus atliekama tam tik-ros pamaldos bei pamokslai. Taip gi visos katalikų įstaigos bei or-ganizacijos pasistengs kiek galint daugiau prisidėti prie padidinimo tos iškilmės.

Kiekvienai „Kt. sav.“ dienai parengtas tam tinkamas platus programos. Susivažiavimas pasi-baigs ketverge, rugp. 24 d., iškil-mingomis pamaldomis.

IŠVAŽIAVO TURKIJON NAU-JAS AMBASADORIUS.

New York. — Ant Skand. Am-lijos garlaivio „Oscar II“ išva-žiauvo Turkijon, per Kopenhage-ną ir Berliną, naujas Suv. Valst. ambasadorius Abram I. Elkus. Su juom išvažiavo jo žmona, dvi dukteris ir sunus. Jis mano užim-ti savo vietą rugšėjo 15 d. — A. I. Elkus yra pasiryžęs tęsti buvu-sio amb. H. Morgenthau pradė-tąjį darbą. Daug atidos jis at-kreipė ant pašalpos dalykų ir pagerinimo žydu sąlygų Palestino-je bei abelnai Turkijos ribose.

NETIKUSIAI PASIELGĖ SU KUNIGAİKŠČIU IS SIAMO.

San Francisco, Cal. — Čion pribuvęs kunig. Mahidol Songkla, Siamo karaliaus brolis, pranėšė, kad ant jo aštriai užsiuolė Ame-rikos muitinyčios perdėtinis Ho-nolulu prieklaukoje, palaikydama- jį už japoną. Sutikti kuni-gaikštį pribuvo iš Washingtono Siamo ambasadorius, kuris pasi-ėmė ištirti prietikį su garbiu sve-čiu Honolulu prieklaukoje.

DARBININKŲ REIKALAI

GELŽKELIŲ STREIKAS — PREZIDENTO RANKOSE.

„Gelžkelių streikas negalimas, ka-dangi jis pilnai priklauso nuo prez. Wilsono.“ — taip išsitarė rugp. 16 d. viena augštai stovin-ti ypata Washingtono. — Jau buvo pranėšta, kad virš 94% gelžk. darbininkų stovi už strei-ką, — išviso motoristų bei kon-duktorių ant 225 gelžkelių linijū priskaitoma virš 400,000. Ta-rybos tarpe gelžk. kompanijų ir darb. brolijų atstovų neprivedė prie pageidaujamo rezultato. Ne-nusisekė taipgi tarpininkavimas pribuvusių New Yorkan iš Wash-ingtono pasiuntinių.

Galop į tą dalyką aktyviškai įsikio patsai Suv. Valst. prezid. Wilson. Jis pakvietė į Baltąją Namą gelžk. kompanijų ir darbi-ninkų atstovus. Atsibuvo visa eilė konferencijų, dalyvaujant Prezidentui. — Viena ir antra pusė laikosi tvirtai, ty. nenori nusileisti. — Gelžk. brolijos nuro-do, kad darbininkai kovoja už ge-

FELJETONAS

Nelygios

Scena: pasiturinčio Amerikos gyventojų seklyčia. Kampe pia-nas apkrautas angliškais gaidom-is. Dvejos durys, vienos į prie-kambarį, kitos į virtuvę. Viduje apvalus stalas, ant jo pora kni-gų, o po juom albumas. Ties lan-gu nežinia ką reiškiančios mer-ginos stovykla. Minkštos kedės. Atsitarant uždangai Marytė, tik-ką iš Lietuvos atvažiavusi mergi-na, sėdi ir pasirėmusi pasmakrin-rymo.

Marytė (apsitaisius tautiškais ru-bais, pati sau). — Šia tau ir Amerika, kad nori. Negali ant nieko pykti, pati kalta, kad važiauvai. Maniau Amerikoje atrasti cukraus kalnus, o čia... Pas mus moters kalbėdavo, kad Amerikoje visi skambiai valgo, lengvai dirba, o čionai, tai net kaulai nuo darbo braška. Ne-gerei padariau, kad atvažiavai.

Magdūtė (sulg paskutinės ma-dos apsitaisiusi, kalbėdama vi-suomet ką tai kramto. Įnėga, bet pamačiusi Marytę, nuste-ba). What is it. What's the matter with you; where did you come from?

Marytė (nori pasisveikinti, Mag-dūtė atitraukia ranką). — Sveika gyva sesute. Tamista matyti esi Magdūtė Pakalnai-tė, mano tetos duktė. Aš at-ėjau pas tamistą į svečius, nes namie labai nuobodu, — nėra su kuom pasikalbėti.

Magdūtė. — I am Maggy, sure, what do you want?

Mariūtė. — Ar tamista pasakei nori surio valgyti. Taip, aš at-vežiau tokį dailų trikampį su-rij, kad negali Mama indėjo kelionėn del pasistiprinimo. Bet kad laivas labai supo — tai visiškai nesinorėjo valgyti. Ačiu Dievui, kad nors nepa-skendome nuo vėtros.

Magdūtė. — Ar aš valgysiu tą suvalkiotą surį! Tik žiūrėk, kad butų pačiai ką valgyti. Aš turiu ir taip ką valgyti: keiko, kendžių, kečiapo, porėapo, stei-ko, aiskrimo... Į tą supelėjusį surį nenoriu ir žiūrėti.

Mariūtė. — Bet, tamistai gal tie visi valgiai nesveiki.

Magdūtė (pašiepama). — O my God! Tas tavo suris, tai tik-rai nesveikas, jį valgant net dantis gali išsilaužti. O! pas mus valgiai tokie saldūs, mink-šti... (rodydama į Mariutę).

Ten pas jus Lietuvoje turbūt tik kokią biurzą valgo, kad to-ki pasiputė išsiskėtė, negražūs. Marytė. — Nežinau, kaip yra su išsiputimu, bet Lietuvoje aš daug gardžiau pavalgydavau negu čionai. Ten ir sveikiau buvo. O, žiūrėk, nors tamista sakaisi ir gardžiai pavalgiusi, bet kodel tokia laiba, išblyš-kiusi. Tai nesulgiusini.

Magdūtė. — Aš ir nenoriu susi-lyginti su grinorkom, su tokiom mamom. Aš nenoriu draugauti su atėjūmėms, man butų gėda, jei mane kartu su tavim gat-vėje kas nors pamatytų. Gri-norkos nemoka nei apsitaisyti, nei pasivaikščioti, jos eina gat-ve yt arkliai.

Marytė. — Jūs, rodos, esate te-tulės dukrelė, o taip labai iš-juokiate. Niekaip nesitikėjau, kad čia butų tokie žmonės. Ne-žinau kaip čia yra, bet aš ma-nyčiau, kad amerikonka Lietu-voje nepataikytų nei naginę užlopyti.

Magdūtė. — Ką tu kalbi? Aš kaip esu gyva niekad naginių nėsu dėvėjus. Bet kodel tu te-nai sau nedėvėjai tas vyžas, ko tu čionai atvažiavai.

Mariūtė. — Žinoma, kad bučiau žinojusi, kad čionai taip yra, tai bučiau nevažiauvusi. Čia tai ne gyvenimas, čia nėra jokio linksnumo.

Magdūtė. — Ką tu žinai apie link-smumą. Čion kaip nuėini ant „how“, tai niekur negali but linksniau, o „free dance“, ba-liai, piknikai...

Mariūtė. — Sakai čia linksma, bet

resnes darbo išlygas bei 8 val. darbo dieną; gelžk. kompanijos pažymi, jog jos stovi už arbitraciją ir yra pasiryžusios išpildyti ją, kas galima. Reikiama, visas klausimas užsiveria dolariuose bei centuose.

Gelžk. kompanijos ir darb. uni-jos pavedė išrėšti tą opų klausimą prez. Wilsonui, taip, kad visos dalykas randasi ne tarpe gelžkel-ių ir jų darbininkų, bet tarpe jų abiejų ir visuomenės, kadangi Prezidentas perstato viso krašto gyventojus, — jam rūpi (ar bent privalo rūpėti), kad nenukentėtų nei gelžk. kompanijos, nei darbininkai, nei plačioji visuomenė. Tokiu būdu Prezidento balsas šia-me atvėjyje turi nusveriančią reikšmę. Beveik negalima ir manyti, kad viena ar kita pusė nesutiktų su jojo pasiūlymu.

Gelžkelių gi viršininkai pranešė rugp. 16 d., kad jie yra pasiryžę stoti atviro kovon ir tvirtai laikytis iki galo. Jie nurodė, kad 8 val. darbo diena — tai gelžkelių sauzūdystė. Jeigu jie sutiks įvesti 8 v. darbo dieną, tai jie patį save sumuš. Jeigu Prezidentas privers juos prie to, tai jiems bus užduotas mirtinas smūgis. Nei vienas gelžk. viršininkas negali sutikti su Prezidento pasiūlymu kaslink 8 val. darbo dienos. — Tas reikštų, kad kompanijos paneštų apie \$100,000,000 nuostolių, kas neišeitų kraštui ant naudos.

Iš kitos pusės pranešama, kad gelžk. kompanijos principe sutinka įvesti 8 val. darbo dieną, bet reikalauja, idant būtų išdirbti tam įvedimui tinkami būdai, o visi kiti klausimai perduoti trečių jų komisijos išrišimui. — Buvo paplitęs gandas, kad prez. Wilson būtina išreikalauti 8 v. darbo dieną, bet užtai gelžk. kompanijoms pavėlysi pakelti pervežimo kainas. Jei tas gandas teisingas, tai paaiškėja prez. Wilsono politiškas žaidimas, sąryšyje su prisiartinančiais rinkimais.

Rugpjūčio 17 d. prez. Wilson paduoda abiejom pusėm savo rūšies ultimatumą, ty. išdirbtą planą, kurį turės priimti kaip darbdaviai, taip ir darbininkai. Eina klausimas delei 8 val. darbo dienos, delei atsiėmimo reikalavimų iš gelžk. kompanijų pusės, delei mokesčio už darbo viršlaikį ir delei paskyrimo Federalės Komisijos, kuri ištirs visą dalykų stovį ir įves veikmės sutarties planą punktus.

Sulyg paskiausių žinių darbininkai yra pasiryžę priimti paduotas išlygas, bet yra taipgi pasiryžę ir streikuoti. — 640 gelžk. organizacijų atstovai, kurie New Yorke vedė tarybas ir rengėsi prie streiko, rugp. 16 d. buvo pašaukti Washingtonan delei pasitarimo su prez. Wilsonu.

VĖL GRĖSIA TRAMVAJŲ STREIKAS.

New York. — Neseniai užsibaigęs trumpas tramvajų (karų) streikas vėl gali atsinaujinti. Mat, tramvajų kompt. perdėtiniai atsisako išpildyti duotas savo pradžėjimus. Priegtam, apie 40 aktyviškesnių streikierių nepriimta atgal darban. Kompanija „sutvarkė“ tikrą šnipinėjimo sistemą ir yra tvirtai pasiryžusi suardyti darbininkų uni-ją.

Reikiama, streikavę tramvajų motoristai ir kunduktoriai tapo prigauti, apvilti. Jie dabar atsikreipė su protestu į majorą Mitchellį ir O. Strausą, kurių tarpininkavimas privedė prie susitaikymo bei streiko užbaigimo. Darbininkai pranešė, kad jie yra pasiryžę tuoj atnaujinti streiką.

Rugp. 16 d., vakare, Lyceum

salėje (86 gt. ir 3 ave.) buvo susirinkę apie 1,500 „New York Railways Co.“ motoristų ir kunduktorių, kurie priėmė tam tikrą rezoliuciją, kurią rugp. 17 d. padavė kompanijos prez. Shonts gen. tramvajų darbininkų uni-jos organizatorius, W. B. Fitzgerald. Uni-jos vadai pranešė, kad tuoj bus paskelbtas streikas, jeigu kompanija neišpildys paduotų reikalavimų.

Tvirtai manoma, kad streikas neatsinaujins. Tą opų klausimą išriš konferencijoje komp. prezidentas T. P. Shonts, vice-prez. ir gen. kompanijos manager'is F. Hedley ir mokesčių bei darbo išlygų komitetas, tarpininkaujant majorui Mitchel'ui ir „Public Service“ komisijos pirmsėdžiui, O. S. Straus'ui.

DELEI ELEVATORIŲ IR SUBWAY STREIKO.

New York. — Orinių (elevatorių) ir požeminių (subway) gelžkelių kunduktoriai bei motoristai išdirbo tam tikrus reikalavimus ir plačiau aptarė streiko klausimą. Jie yra pasiryžę greitu laiku paskelbti streiką, jei tik nebus išpildyti jų reikalavimai.

SUSTREIKAVO PAPIERINIŲ DĖŽUČIŲ IŠDIRBĖJAI.

New York. — Pradžioje pereinotos savaitės sustreikavo apie 10,000 popierinių dėžučių išdirbėjų. Reikalaujama darbo išlygų pagerinimo. Reikia pažymėti, kad dabar darbdaviai užverstį užsakymais, o darbininkų uni-jai labai tvirta. Todel pilnai pasitinkama ant streiko išlaimėjimo. — Rugp. 16 d. pradėjo tyrinėti dalykus valstijinis darbo departamentas.

RESTORANŲ PATARNAUTOJŲ STREIKAS.

Newark, N. J. — Iškilęs restoranų patarnautojų streikas tęsiasi tvarkingai. Stengiamasi prie streiko pritraukti daugiau darbininkų. „Pikietininkai“ uoliai atlieka savo užduotis.

GINKLŲ BEI ŠAUTUVŲ IŠDIRBĖJŲ STREIKAS.

New Haven, Conn. — Winchester ginklų bei šautuvų išdirbystės mašinistai rugp. 16 d. paskelbė streiką ant rugp. 17, jeigu darbdaviai nesutiks įvesti 8 val. darbo dieną ir jeigu neišpildys kitų reikalavimų. — Mašinistų uni-jos narių priskaitoma apie 2,500. Manoma, kad prie streiko prisidės ir kiti metalo išdirbystės darbininkai, kurių čia yra apie 10,000. Išviso kompanijoje dirba apie 18,000 darb.

Iš Rusijos

AMERIKOS PARODA MASKOJE.

Maskva. — Rusijos-Amerikos Prekybinė Palata sparčiai ir energiška tvarko dalykus delei sudarymo tvirtų prekybinių ryšių tarpe Rusijos ir Suv. Valstijų. — Greitu laiku čia manoma atidengti Amerikos išdirbystės produktų parodą. Vedamos taipgi tarybos kaslink perdavimo didesnės Amerikos kompanijoms koncesijų praveisti Rusijoje gelžkelius ir išnaudoti vandenpuolių ir upių spēkas delei elektros išdirbimo. — Palengvinimui susinešimų tarpe rusų ir Amerikės firmų R.-A. P. P. išleidžia tam tikrą knygą „Pramoninga Amerika“; — knin-

ga žada pasirodyti New Yorke rugsėjo mėn.

VISA RUSIJA APIMTA PERGALĖS DVASIA.

Petrograds. — Visoje Rusijoje apsiereiškia nepaprastas dvasios pakilimas delei rusų pasekmių Galicijoje bei Karpatų srityje. — Sulyg gener. štabo pranešimo nuo rugp. 16 d. rusų kariumenė, nežiurint ant atkaklaus austrų-vokiečių priešinimasi, veržiasi linkui Galicjo ir Lvovo (Lemberg). Brėžava srityje bei tarpe Dniestro ir Zlota Lipa rusai veikia pilnai pasekmingai. Palei Bystricą gen. Lečitskio kar. nužengė apie 10 mylių į vakarus ir užėmė miestelį Solotvino ir kaimą Griavy. Karpatų perėjimo Jablonica ir Vorochty srityje priešai stumiami tolyn.

Kartu gener. štabas paskelbė, jog nuo birželio 4 d. iki rugpjūčio 12 d., paimta nelaisvėn 7,757 ofic. ir 350,845 kar. su 485 kanuolėmis, 1,326 maš. šautuvais ir 339 mašinomis bomboms mesti.

AUGŠTINA ALGAS.

Tver. — Gubernijinė žemietijų valdyba, pasiremdama ant pabrangimo pragyvenimo, nutarė paaugštinti algas gub. žemietijos tarnautojams, butent: gaunantiems iki 100 r. mėn. ant 50 nuoš. nuo 100 iki 150 r. ant 40 nuoš., nuo 150 iki 200 r. ant 30 nuoš. ir virš 200 r. ant 20 nuoš.

PERDAUG PASAŽIERIŲ ANT VOLGOS.

Saratov. — Pasažierių skaičius ant Volgos garlaivių pakilo iki augščiausio laipsnio. Visi garlaiviai prikimšti žmonių. Tuluose didesniuose miestuose Volgos pakraštyje prisieina laukti po kele-tą dienų delei bilieto ingijimo.

Šitokių publikos užpludimų nau dojasi gabūs spekuliantai, kurie superka bilietus garl. prieplauko-se ir paskui parduoda keleiviams padvigubinta-patrigubinta kaina. „Patekti dabar ant garlaivio Saratove, Samaroje ar Nižnij-Novgorode — sunkiau, negu Maskvoje ar Petrograde ant Šaliopino,“ skundėsi viena sugrįžusi į Šim-birską poni.

STOKA VANDENS.

Tiflis (Kaukazas). — Mieste apsiereiškė formališka vandens stoka. Mat, gyventojų skaičius laike karės pasidaugino bent 1½ karto, o ir taikos laiku, užstojus vasaros karščiams, netekdavo čia vandens. Klausimas apie pagerinimą vandens įvadų laukė savo išrišimo apie 15 metų, o dabar jis pasidarė opiu dienos klausimu. Miesto gyventojai daug turi nukentėti delei aštraus vandens nedatekliaus.

VIENUOLINAS ANT KAMČATKOS.

Petrograds. — Sinodas užgyrė prašymą perdėtinio dvasiškos misijos ant Kamčatkos pussalio, archim. Nestoro, įsteigti tenai vyrams vienuolyną su tikyb.-apšvietos tikslu. Ten jau buvo įsteigtas vienuolynas 1711 met., bet sukilus vietos gyventojams 1730 met. jis tapo sudegintas.

BYLA DIDELES PIKTADARIŲ ORGANIZACIJOS.

Odesa. — Apskričio teismam perduota byla, apimanti 36 to-mus, apie piktdarių organizaciją, kuri prigavingais laikais bei paliudijimais išgandavo iš bankų dideles pinigų sumas. Organizacija turėjo savo agentus Petrograde, Maskvoje, Kijeve, Varšavoje, Lodziuje, Siberijoje, Turkestane ir ant Kaukazo.

RENKA PINIGUS MOKSLO ĮSTAIGAI.

Samara. — Visoje gubernijoje uoliai renkamos aukos pastatymui Samaroje politechniško instituto. Surinkta apie 174,000. Iki sausio 1 d., 1917 m. reikia surinkti 459,200 r.

VĖL ŠAUKIA „RATNIKUS.“

Petrograds. — Caro paliepinu paskelbtas naujas „pakvietimas“ kariumenėn „ratnikų“ 1-mo ir 2-ro skyriaus (razriado), kurie iki šiol delei įvairių priežasčių buvo paliuosuoti. Naujas ukazas palie čia visus „ratnikus“ 1 skyriaus nuo 1893 m. iki 1916 m. ir 2 sk. nuo 1901 m. iki 1916 m. Jokių išėmimų nei vienam nedaroma. Dele to daugelis bankų bei pirklybos įstaigų liko be tarnautojų.

Iš Lietuvos

Biržai. — Pasitraukus iš čia rusams, miestelį smagiai apšaudė. Keleri namai apdegė, bet apskritai miestelis išliko sveikas. Biržų parapijoj sudegino arba apdegino šiuos kaimus: Druseikius, Braškius, Medeikius, Kerbalius, Paberžę, Lätvelius, Juodžionis, Spalviškius, Kiskonis ir Vaitrunus. Buvusieji čia pasauliniai inteligentai išbėgiojo. Vartotojų Draugijos prekės išplėtos, išnešiotos; draugija iki šiol neatnau-jinta. Dviklasės mokyklos muro namus yra užėmusi vietinė komendantura. Atidaryta liaudies mokykla, kurią vaikų lanko kokios 50 berniukų ir mergaičių. Įstai-syta kelios arbatinės. Buvusios čia draugijos dar neatgijo.

Pasvalys. — Patsai miestelis, lyginant su kitais, nedaug nuo ugnies tenukentėjo. Sudegė dviejų gyvenimų Traicmano namai ir keleri namai Kapų gatvėje. Buvo rusų sudegintu du tiltu per Lėvenį ir per Svalią, bet vokiečių kariumenė pastatė jau naujus tiltus. Labiausiai išdeginti yra kaimai pamušiais, kaip Sendriunai, veik visai išdeginti Migonys, kiek mažiau Šimonys, Rajunai. Žmonių upas nebologas, jau apsi-prato su naujomis gyvenimo sąlygomis. Javai pigūs, juos perka pigiaus už nuskirtas kainas pačiame Pasvalyje, arba daugelis gabena į Panevėžį. Buvusioji čia mokykla gyvuoja jau iš rudens. Po Kalėdų buvo mokinių tėvų su sirinkimas. Komitetas iš penkių žmonių rupinasi mokyklos laiky-ti. Mokinasi kokios 60 vaikų.

Krinčinas. — Šito nedidelio miestelio rusų kariumenė ilgai nenorėjo atiduoti ir, vieną kartą iš jo pasitraukę, vėl bandė jį paimti. Todel miestelį smagiai apšaudė, apdraskė ir kiek apdegino. Bažnyčia ir klebonija pasiliko sveikos. Parapijoje yra keli apdeginti kaimai. Čia klebonauja kunigas Viksa. Perėjus audrai, klebonas pradėjo rūpintis vietinių gyventojų reikalais. Plačiame miestelyje yra įsteigęs dvi mokykli. Kunigas buvo sumanęs ir kitose parapijos vietose įstai-syti mokyklų, bet nesurado mokytojų. Yra atidaryta mokykla Papyvėsių akalioje, kur vaikus moko lietuviškai ir lenkiškai.

Vabalnikai. — Pasitraukiant rusų kariumenė, čia per aštuonias dienas buvo didelių mušių, todėl veik visas miestelis yra išdegęs: visai neišdeginti Biržų ir Skapiškio gatvės ir miestelio vidurys; išliko keleri namai, važiuojant

keliu į Pasvalį. Bažnyčios bokštai ir stogas buvo nudaužyti, bažnyčia tuo tarpu šiaudais apdengta. Smarkiai išdeginti šie kaimai: Strazdžiai, Ničiunai, Čipėnai, Remeikiai, Uoginys ir pusė Zizonių kaimo. Blaivybės draugijos arbatinė ir vartotojų draugijos arbatinė ir vartotojų draugijos krautuvė sudegė. Arbatinė jau atidaryta namelyje prieš kleboniją. Mokykla atidaryta, vaikų lankosi apie 40, berniukų ir mergaičių. Intaisyta taip pat ir Čipėnuose rengiamoji pradžios mokykla. Daug kur kitur intaisyti mokykloms nesurado nei lėšų, nei mokytojų. Nėra, kas tinkamai dirba. Kunigas Lalis intaisė Antašavos parapijoj daugybę mokyklų.

Meškučiai — Lygumai. — Tas kampas nuo karės ugnies, palyginti, mažiau tenukentėjęs. Stambių mušių čia nėra buvę, tik du kartu žygiavo pro čia didžiulės kariūjančiųjų valstybių armijos: nuo šaudymų nukentėjo tik atskiri žmonės, pakliuvę į ugnį, ir viena kita troba. Pabėgėlių taip pat nedaug. Delto čia kiek greičiau susitvarkė ir patsai gyvenimas. Pažymėtinas čia ypač mokyklų išsiplėtimas. Seniau tame ruože buvo 4 mokyklos: Meškučiuose, Serekiuose ir Lygumuose — vyriausybiės, ir Naisiuose — privatinė gr. Zubovo. Gi dabar tame rajone jų skaitoma 6: Meškučiuose, Norkunuose, Serekiuose, Bitaičiuose, Lygumuose ir Aleknaičiuose. Visi mokytojai bent 4 klasių cenzu. Pasalpos mokyklos iš niekur negauna, mokytojui algą sumoka tėvai — po 1 r. 50 kap. kas mėnuo nuo mokinio.

Papilė. — Mums rašo: tai buvo vienas gražiausiųjų pavėnio miestelių. Nuo karės ugnies išliko jo kokia trečia dalis. Nudėgusi gelžkelio stotis ir jos rajonas, taip pat patsai miestelio vidurys. Išlikę valsčiaus, ligoninės, bažnyčios namai. Pati bažnyčia buvo smarkiai aprankyta, dabar jau sutaisyta. Iš aplinkinių kaimų sudegė Rimošiai, Grižiai, Kelniškiai, Purviai, Gumbalkiai, Bilniškiai, Krakliai, Čiuiniai, Rudikių dvaras, Pelkelė, Gamėnai, Šiliskiai, Žiliai. Laukai iš rudens beveik visų apšėti, tik žemė kaip reikiant neindrbita del arklių stokos ir karės žygių. Pačiame miestelyje iš 3,000 su viršum gyventojų teliko tik tai keli šimtai, jų skaičiuje tik viena žydų šeima. Miestelėnų ir artimesnių kaimų vaikams įsteigta lietuviška mokykla senajame mokyklos bute. Prie mokyklos intaisyta neturtėlių, pavargėlių ir padegėlių vaikams prieglauda. Čia pat gauna maisto ir suaugusieji pavargėliai.

Jonas Augustolis.

(„Liet. Balsas.“)

Svetimtaučiai apie Lietuvą.

Laikraščiai einantieji Ispanijoje „La Veu de Catalunya“ ir „La Vanguardia“ įžanginiuose straipsniuose aprašo konferenciją, kurią laikė M—lle Yvonne Pouvreau (garsi visoje Europoje francuzė) apie lietuvių tautą ir Lietuvą. Konferencija atsibuvo Barcelonos mieste (Ispanijoje). Į konferenciją buvo susirinkę daug žmonių, beveik viena inteligentija, apšvietesnieji, nes konferencija buvo laikoma francuzų kalboje: „Les soufrances du peuple Lithuanien.“ Garsioji prelegentė išdėstė lietuvių tautos istoriją nuo pat pradžios iki dabartinių laikų.

Laikraštis „New York Globe“ praneša:

Bernas. — Dr. Gabriel (aišku,

jog Gabrys) pirm. Lietuvių gelbėjimo komiteto, pasakė šiandien, kad skurdas ir vargas didėja Lietuvos vietose vokiečių užimtose. Jis pridėjo, kad Amerikos milijardierio Rockefellerio fondas pradžioje pagalbą nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Pagalba busianti 1,000,000 dol. (3,000,000) kas mėnuo. J. Martynaitis.

Vilnius. — „Koenigsberger Hartungsche Zeitung“ praneša, kad nepersenai Vilniuje nuteista mirtim 17 žmonių. Iš jų 8 lietuviai ir 3 žydai. Stabas generolo Eichgorno perkeltas iš Ašmėnos į Vilnių.

Panevėžis. — Netoli nuo miesto sprogo parako sandėliai. Daugiau kaip 50 kareivių užmušta ir sužeista. Nepersenai buvo sunaikintas sandėlis benzino.

Nauji gelžkeliai Lietuvoje. — Dvinske gauta žinia, kad vokiečiai skubiai baigia naujus gelžkelius Lietuvoje. Taip dabar jau vaikščioja traukiniai tarp Vilkmergės. Pravesta naujas gelžkelis pagal Dvinsko-Kauno šašiejų (plentą). Ant Liepojaus-romnų gelžkelio netoli nuo Šiaulų neseniai nuvirto traukinys. Traukinyje vežta kariškieji daiktai (daugiausiai sprogstančioji medžiaga). Traukinys išlėkė į orą.

„Dziennik Wilenski“ rašo: Prieš užėjimą vokiečių visi buvo išbėgioję į miškus. Tik tai praėjus karės audrai ukininkai ir dvarponiai pradėjo grįžti į savo „guštas.“ Kaune valdiškieji įsta tai leidžiami dvejos kalbos: vokiečių ir lietuvių; lenkų gi kalba beveik visai „užmiršta“, kas labai piktina ponus „lenkus“ Kauno muziejum atnešta žingeidus dokumentai — Rymo Popiežiaus bullos pas lietuvius 11 ir 12 amžių. Atnešė juos vienas vokiečių kareivis. Jis sako, buk tai radęs tas bullas vienoje bažnyčioje, kurioje jis radęs seną skryniją, sudaužė ją ir tarpe visokių senoviskų popierių atrado keletą popiežiaus bullų. Labai prasiplatino Lietuvoje vagių ir galvažudžių lizdai. Pragyvenimas pusėtinai brangus. Iškrstų labai daug miškų ir išvežta upėmis į Vokietiją. Jonas Martinaitis.

(„Rygos Garsas.“)

MUSŲ PABĖGĖLIAI

Valkas. Perskaitęs žinią „Rygos Garse“ 55 numeryje š. m. apie parėjimą Valko Lietuvių C. Kom. skyriaus naujo ingalotinio p. Bytauto globon, tiesiog nudžiugau! Nes kaip „R. Garse“ minėta paskutiniu laiku tas skyrius nieko beveik neveikė ir visiškai nebororėjo rupinties savo pabėgėliais. Nuėjus savo reikalais, siuntinėdavo tai pas latvius, tai „šiaurės pagalbom“, kur reikėdavo prisiklausyti visokių nemalonių, kad turėdami savo komitetą einame dar juos trukdyti. Žinoma, nei latviai, nei „šiaurės pagalba“ nežinodavo, kad mes savo p-lę retai tegalėdavom rasti komitete, o ir radus mažai ką galėjo prie jos prisprašyti, nes tankiausiai atsakydavo, kad „aš nieko nežinau, eikite pas p. pirminką“, kuris gyveno už pusvarsčio nuo komiteto; bet ir tenai dar sunkiaus budavo prieiti: eini po 4—5 sykius, duris vis uždaro. Radau namie poną pirminką, irgi reikalą atlikti buvo

galima tik su dideliu vargu, maldavimu, o neretai ir su ašaromis, ypač moterėlės.

Gal p. pirmininkas (jis ir kasierius) išties begale darbų apraštas, nes prie jo durų pakabinta iškaba su lenkišku ir rusišku parašais — „Lenkų-Lietuvių Kom.“ ir tt. visuose Kom. besidarbuodamas neidavo ir į posėdžius Lietuvių Komitetan; bet ir valdybos sąnariai eidavo pas jį į posėdžius. Tie posėdžiai, tiesą pasakius budavo, rodos retai, o pastaruojų laikų per du ar daugiau mėnesių, rodos, buvo tik vienas. P. pirmininkas tankiausiai atsakydavo, kad nėsą ką svarstyti. Apdarų paskutiniu laiku pabėgėliams parupino tik kelias štukas, nors buvo labai reikalingi del vasaros.

Apavų taipgi nebetaisė. Dalino, kuriems nekuriems didelių vyriškų čebatus, kurie pirmųjų vedėjų rodos dar buvo palikti.

Tokią tvarką vedant ir nedėvai, kad skyrius iširo ir ant galo visiškai žlugol!

Paėmus savo rankon mūs pabėgėlius p. Bytautui, manau galėsim reikale prisiskauti prie savųjų globėjų, kaip prie p. Bytauto, taip ir prie pagalbininko p. Domvrovos ir bus skyriuje kitokia tvarka, negu buvo pastaruojų laikų, kad net ir pačių sąnarių laiška mėnesiais mētydavosi po kantoros lentynas. O ką besakyti su pabėgėlių laiškais! Paskutinis faktas ne mano išmislytas, bet kaip teko girdėti tas buvo atrasta pastarosios Centr. Komiteto revizijos.

T. S.

Šklovas (Mogilevo gubern.) — Per Sekmines teko atsilankyti Šklovan (35 varstai nuo Mogilevo). Miestelis guli už kokių 2 varstų nuo gelžkelio stoties, lygioje vietoje prie upės Dniepro. Išėjus iš stoties po dešinės čia pat matai didelį baraką-zemlenką pabėgėliams, o po kairės Raudonojo Kryžiaus maitinimo punktą, taipgi pabėgėliams. Toliau už kokių pusvarscio prie kryžkelio — aptvertas darželis su 9 kryžiais ir tik ant vieno kryžiaus padėta parašas, kad čia palaidota pabėgėliai, mirę spalio mėn. 1915 m. gelžkelio stotyje. Toliau po kairės iki miestelini traukėsi ilgiausias rusų didžponio Krivošeji no parkas-sodnas. Aplink dirbamos dirvos ir žemė, matyt, gana derlinga. Vietomis matosi Dniepro molio angšti kalnai.

Įeinant miestelin prie kelio pastatyta du nedideliu muro baltu bokštu, kaip kad vartai. Miestelis neperdidelis (ramiame laike gyventojų būvę apie 14 tuk.), triobos tik medinės, gatvės palyčios ir liesos, bet aplėistos, vietomis tebestovė balos. Tik viena gatvė per visą miestą nesenai išklota lentoms ir prie to darbo dirbė daugiausia lietuviai pabėgė-

liai, kaip ir prie didelio tilto per Dnieprą.

Šklove randasi skyrius Lietuvių Centralinio Komiteto nukentėjusiems del karės šelpti, kurį veda ingaliotinė ponė Minetaitė-Bajorienė (buv. Abelijų merg. ukės mok. vedėja). Lietuvių Šklove oficialiai užregistruota virš 900 Skyrius užlaiko: savo mokyklą, kurioje mokėsi 61 vaikas, prieglauda, kurioje priglausta 25 vaikučiai, o siuvykloje darbuojasi 8 lietuvaitės. Prie tų visų įstaijų įtaisyta ir bendrabučiai, vaikai dengiami ir valgydinami. Yra ir nesupratėlių lietuvių, kurie savo vaikūnius leidžia lenkų mokyklon — taip lenkina juos. Bet visgi tokių girdėt mažai.

Beto daug lietuvių pabėgėlių gyvena dar visoje Šklovo apylinkėje, bet po daugiau yra susispietę sekančiose vietose: ant dešiniojo Dniepro kranto — Čirėike, Litovske, Puščioj, Karžunuose, Slobodkoje, Michaleve, Cerkovičė; ant kairiojo D. kranto — Kopyse, Zabroduose, Liubliniče, Ržavce, Starosleje, Didž. Zaričėje, Denkvičiuose, Kniažičuose, Krivele, Maž. Gorodenke, o Čemodanų dideliame kaime gyvena net daugiau 300 lietuvių, ir čia yra Šklovo skyriaus lietuvių pradinė mokykla su prieglauda, kurioje priglausta ir mokinasi 48 vaikai.

Darbšti ir prityrusi p-nė Minetaitė-Bajorienė mokoje surasti sau atsakančius pagalbininkus ir taip svarbus švietimo ir šelpimo darbas vedama su dideliu atsidavimu ir meile prie savųjų. Lietuviai čia gyvena užklydę iš Suvalkų, Kauno ir Vilniaus gubernijų ir savo kulturingumu viršija vietos gyventojos baltarusius. Kiti mūsų ukininkai dar tebelaiiko puikius arklius, karves. Pabėgėlius buvo pradėję privirstinai samdyti buriais į apylinkės svarus prie ukiškų darbų, bet kai kurie vėl sugrįžo nepanešdami blogų gyvenimo sąlygų.

Šklove yra popieros fabrikas ir degtukų. Pirmame dirba 500 žmonių, o antrame apie 100. Ir šiose dirba žymi dalis lietuvių.

Tik dvasiški reikalai lietuvių kaip aprūpinti, nes vietos bažnytelės kunigas lenkas ir lietuviai nemoka.

Valstiečiai baltgudžiai, kurie atvyksta miestelin, reiškiai skiriasi savo tautiškais drabužiais nuo kitų; tebedėvėja daugiausia naminio išdirbimo drabužius: vyrų šviesas milines, baltos drobės kelnes ir švarkus, o moteris rai nuotuos sejonus, o vedusios — dėvėja ant galvos susuktą raudoną kvietkuotą skaraitę, kaip kad indusai bei turkai. Vyrų ir moteris aumasi vyžomis.

Miestelėdai dejuoja del stokos mėsos ir pieniškų produktų, nes dažnai jų negali gauti nei už gerus pinigūs.

Meldžiunietis.

(„Rygos Garsas.“)

K O R E S P O N D E N C I J O S

BROOKLYN, N. Y.

Iš TMD. 3-čios kp. veikimo. — Rugsjūčio 14 d., vakare, „V. L.“ redakijoje atsibuvo referatistų kuopelės (TMD. 3-čios kp. narių) susirinkimas — susirinko visi penki tos kuopelės nariai. Tapo apsvarstyta referatų klausimas ir pačios temos referatams.

Paskiau buvo perskaityta visa eilė temų, pritaikintų prie keturių skyrių (apie tai buvo rašyta „V. L.“ N32). Tarp ko kito kilo klausimas delė temų sunkumo bei referatų populiariskumo. Nutarta stengties rašyti referatus kiek galint suprantamiau,

bet nesivaržyti parengimu medžiagos — reikalinga panaudoti rimtus ir moksliskus raštus-veikalus, iš kurių galima privesti ištraukas ar perduoti atskiras mintis suglaustoje formoje. Jeigu klausytojai referato išsųk ko nors nesupras, tai galima bus jiems paaiškinti atskirai. Tokiu budu visi pratinsis prie gilesnio mintijimo, prie moksliskų išsireiskimų bei išvedžiojimų. Tik panašiai pasielgiant referatai gali atnešti pageidaujamą naudą kaip patiems referatistams, taip ir re-

feratų klausytojams. — Tegul tie referatai bus rimtomis bei moksliskomis pamokomis, kurios svarbių žinių ir prisidės prie jų protiško lavinimo.

Apsvarščius svarbiuosius klausimus ir susipažinus su temomis, kiekvienas referatistas išsirinko sau po keletą temų, butent:

P. Norkus pasižadėjo prirengti referatus šiose temose: — 1) „Kritika materializmo“, 2) „Maldos reikšmė žmogaus gyvenime“, 3) „Geografinės ir etnografinės permamos Europoje“, 4) „Demokratizmas dabar ir gilioje senovėje“, 5) „Kosmopolitizmas, internacionalizmas ir nacjonalizmas.“

J. Gedminas: — 1) „Tris visuotinos istorijos periodai“ (tris temos), 2) „Tikybės reikšmė žmogaus gyvenime“, 3) „Pilnos blaivystės reikšmė visuomenės gyvenime.“

K. Karpavičius: — 1) „Istorijos ir geografijos žinojimo svarba“, 2) „Materializmas ar idealizmas“, 3) „Darbininkų padėjimas Amerikoje“, 4) „Tautiškasias elementas lietuvių baletistikoje ir poezijoje.“

Pr. Bajoras: — 1) „Streikas kaip darbininkų kovos įrankis“, 2) „Lietuvių literatūros vystymasi.“

P. Vaitekunas: — 1) „Reikia arčiau pažinti gamta ir jos įstatų“, 2) „Kaip privalo užsilaikyti darbininkai sveikatos žvilgsnių prie dabartinių gyvenimo sąlygų.“

Pirmo sezono referatą perskaitys J. Gedminas rugsėjo 29 d., antrą — P. Norkus — spalio 13 d., trečią — K. Karpavičius — spalio 27 d., ketvirtą — P. Vaitekunas — lapkričio 10 d., penktą — Pr. Bajoras — lapkričio 24 ir tt.

Galop tapo nutarta, kad laike mėnesinių kuopos susirinkimų (su lyg sutarties) galima bus skaityti net po du referatų, — priegtam, vieną temą referatistas galės pasirinkti liuosai (ne iš temų surašo), bet ją turės užgirti visi referatistai. Sekantis referatistų susirinkimas atsibus rugsėjo 15 d.

Galima pažymėti, kad p. J. O. Širvydas irgi prisizadėjo pagaminti ir perskaityti TMD. 3-čios kp. nariams bent porą referatų.

J. Gedminas.

HUDSON, N. Y.

Kaip žinome, per pasidarbavimą mūsų gabijų brolių bei inteligentų, laukiama paskiriant mums dienos rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Tai geriausia proga, kuriai mes galime pasitikėti.

Mano supratimu yra dar vienas svarbus dalykas. Mažuose miesteliuose, kur randasi mažai lietuvių, svetimtaučiai mūsų kaip ir nežino, ir kada prieš paskirta diena aukomis rinkti, tai svetimtaučiai nežinos nei kas, nei kam tos aukos renkamos. Tiesa, čia gimiai gali paaiškinti kame dalykas, bet kuris rinkikas nemokės anglų bei kitų tautų kalbos, tai tokio rinkiko pasekmės gali būti liudnos.

Man rodosi, kad gerai būtų padaryti tam tikrus plakatus ir juos išplatinti tarp svetimtaučių; galima būtų ir vietiniuose laikraščiuose tai paskelbti. Prirengimu tokių plakatų turėtų pasirūpinti kiekvienos liet. kolonijos, miesto-miestelio draugijos bei kuopos. Plakatuose reikėtų nurodyti kam tos aukos renkamos, kas jas pavelina rinkti, kas už jas atsako ir kokiam tikslui jos renkamos.

Tai aš tik tiek sumaniau del paskmingesnio aukų rinkimo pasdaritiems referatistams, taip ir re-

gul paduoda savo sumanymus, Pasidarbuokime mūsų tėvynės labui. Musų tėvai ir motinos, ant kurių rankų mes užaugome, musų broliai ir seseris, su kuriais mes linksmai laiką leidome, kenčia didžiausią vargą ir išblaškyti po svetimus kraštus.

Lietuvių Dienoje — visa viltis. Taigi dirbkime jos naudai su pasišventimu ir energija. Dirbkime visi vienybėje ir sutartyje.

D. J. Matas.

PORT WASHINGTON, N. Y.

Norėdama pasislėpti nuo karščio, pailsēt nuo slėgiančio sunkaus oro ir nuo užmo visokių sukurių, sumaniau išvažiuoti kur nors į apielinę. Kompasas pasuko į pusę Port Washingtono. Miesčiukas pasirodė gan simpatiškas: jurės, maldynės, aplinkumiskai; — nesimato augtų kaminių su svaiginančiais dumais ir nesigirdi mašinų trenksmų. Vietą atsakanti pailsiui. Susipažinau su keliomis lietuviškoms šeimomis, o taippat ir su jaunuo- menės bureliu.

Lietuvių čia prisiskaito apie penkias dešimtis ypatų. Jaunuo- menės yra gan gražios, tik per daug ramiai gyvena. Ne tik nevartojimas — jų tai nepasigaili, bet nesirūpina ir apie lavinimą savęs: nerengia jokių vakarėlių nei paskaitų, nedaro susirinkimų bei šeimyniškų pasikalbėjimų ar išrišimų nors paprasčiausių gyvenimo klausimų. Teisybė, susirenka subatvakariais ir nedėliomis. Jaunikačiai ateina jau pasimatę su „stiklelių dievaičiu“, nekurie net gerai įsimagine. Paklausus, kur jis buvo, nesigėdin- damas atsako, kad ten, kur aukš- nės duris. Mat, ant užteigos du- rių randasi iškaba su aukšinėms raidėmis, — tai jau net ir duris aukšinės pasirodo, o tik reikia prisiartinti prie tokio jaunikačio, tai alutis taip ir dvokia, kaip iš bačkutės.

Pradeda juokai, kritikavimas viens kito, kritikavimas kuno dalių pasityčiojimai, ciniškų žodžių vartojimas jų tai nepasigaili. Apie laikraščius ar kningas tyla — rodos, kad jų visai ir nėra. Girdėjau, kad tuli išsirašo „Kova“ ir „Laisvė“; tik matyt, kaip užkiša už „abrozdo“, tai ten laikraštis ir išsisi.

Porą metų atgal buvo atvažiavęs kas tai iš brooklyniečių ir sutvėrė socialistų kuopelę. Norinčių dalyvauti išsųk atsirado daug: — prisirašė virš trisdešimtis ypatų, bet bėgyje savaitės laiko dauguma „susųpėjo“ išsirašyti. Matyt, nesuprato, kas tai per socialistai, o kaip pamatė, kad bedievių kuopa — tai ir pabugo. Ta draugija dar ir dabar tebegyvuoja; ją palaiko tik penki nariai, o daugiaus, sako, negalima prisikviesti. Gal čia yra iš dalies kalti patįs tos draugijos vadai; jie pradeda klausimą nuo galo, o ne nuo pradžios. Tuojaus užkabina tikybą, pradeda tyčiontis iš Dievo, evangelijos, iš tikybos dogmatų, kurie jiems pasiu- ka ant liežuviu, — o iškur tas visas paeina ir delko jie tuos dogmatus griaua — nutyli.

Tikinti mergina bei vaikas, pasiklausesų sykį tų išjuokų, dau- giaus ir nebenori lamkytis. Kad vėl atsirastų koks nors brooklynietis, arba iš kitur koki nors intekminga ypatą, tai galima būtų sutverti čia Jaunimo ratelį, į kurį galėtų prigulėti jaunuo- menė visokių pakraipų, kur ne- būtų užgaunami jausmai. Iš mė- nesinės mokes ties išsirašytų ke- lėtą visokių pakraipų laikraščių, idant patįs galėtų apsvarstyti ir apkainuoti kas kur geriaus. Apart to, galėtų pirkti pamoki- nančias kningutes, padaryti nors

mažą kningynėlį ir, turėdami liu- so laiko, galėtų lavintis. Tada ir tuli klausimai pasirody- tų aiškesniais, ir kiekvienas dra- siau galėtų išreikšt savo nuomo- nę.

Lietuvoje ne tokių yra užkam- pių kaip šis, ir tai jaunuo- menė daugiaus krutėjo, nežiurint į tai, kad ten užginta ir netinkančios valdžiai kningos skaityti ir savo nuomonę išreikšti. Daug ten veikia slaptas „Jaunuo- menės ratelis.“ Turį savo kningynėlius, daro paskaitas, susirinkimus, ren- gia vakarėlius; — bet kiek tai rei- kia padėti trinso, kad surengti tą viską slaptai, kad kas nedaneštų valdžios agentams. Knigynėlius laiko kur-nors daržinėj po šienu, susirinkimus bei pasikalbėjimus daro miške, o jei kur susirenka į stubą, tai pasodina ir muzikan- tą su harmonika, kad ištikus ne- laimei galėtų užgriežti suklinį ir iš susirinkimo padaryt paprastą vakarušką.

Čia nieko nereikia bijoties ir nuo nieko nereikia slapstyties, tat galima nors apie save pasiru- pinti.

P. Glemžytė.

NEWARK, N. J.

Katalikai streikuoja. Rugsjūčio 6 d. vietinis klebonas iš sakyklos pranešė, kad rugs. 11 d. įvyks di- delės prakalbos — kalbės ką-tik pribuvę iš Lietuvos pasiuntiniai, kun. Dr. Bartuška ir Dr. J. Bielskis. Rugsjūčio 10 d. pasirodė spausdinti lapeliai, ant kurių gar- sina dideles prakalbas rugs. 11 d. — kalbės garsus kalbėtojai ir tt.; įžanga vyrams \$1.00, moterims 25c.

Apacioje parašyta — užkviečia Tautos Fondas. Rugs. 11 d., va- kare, žmonės pradeda rinktis ant prakalbų. Pirmutiniai inėjė sve- tainėj grįžta atgal, kiti gi stovi prie svetainės. Girdėtis nepasi- temkinimas delėi augstos įžangos — \$1.00. Ant gatvės prie Šv. Jurgio dr-ijos svetainės prisikin- šos daugybė žmonių — savo ru- šies streikas; kalbėtojai viduryje kalba del kelių „streiklausių“.

Ant gatvės didelės „diskusijos“ — kas uždėjo dolarį įžangos ir tt.? Tautos Fondo vietinio sky- riaus nariai nieko apie tai neži- ojo. Tautiečiai tariasi parengti prakalbas R. Karužai.

Korespondentas.

WILSON, PA.

Pavyzdingos Krikštynos. — Liepos 30 d. M. Seniunas, susi- laukęs pirmo kudikio, pasiprašė pas save savo mylimus draugus, kad pasilinksminti ir pasikalbėti. Visiems besilinksminant, K. Mis- pavilis prabilo į susirinkusius svečius apie aukas, sakydamas, kad mes čionai linksminamės, o gal musų tėveliai, broliai ir se- selės badauja kur-nors ištremti iš savo gimtinės šalies. Atsiranda geraširdžių draugų, kurie pri- tarė tam užnamumui ir sumetė po keletą centų del musų brolių nukentėjusių nuo karės.

Viso surinkta \$8.00; sulgy au- kautojų noro pinigai pasiūsta per „V. L.“ redakciją į L. G. ir A. F. Visiems aukautojams šir- dingai tariu ačiū; tai geras pa- vyzdis vietiniams lietuviams. Vi- sur ir visados reikia turėti at- mintyje vargstančius savo vien- taučius Lietuvoje ar Rusijoje.

M. Seniunas.

Red. — Aukautojų vardus in- dėjome aukų skyrium pereiname „V. L.“ num.

ROCKFORD, ILL.

Šitas miestas lietuviams yra ga- na gerai žinomas nuo keliolikos metų.

Šiais metais lietuvių skaitlius čia žymiai pasidaugino. Apie tikrą skaitlių labai sunku sužino- ti, bet spėjama, kad buk esą apie

1,200 lietuvių.

Darbai eina gana gerai — pri- buvusiams iš kitur darbas nesun- ku gauti, bet vargas tiems, ku- rie pribuna iš kitur su šeimyno- mis. Mat, labai čia sunku gauti gyvenimui kambarius; jeigu kur ir galima gauti, tai reikia mokė- ti nepaprastai brangią nuomą.

Šiame mieste randasi daug įvai- rių dirbtuvių, tarp kurių dau- giausia yra rakandų išdirbystės. Daug yra ir geležies išdirbysčių, kur visokios mašinos pagamina- ma.

Čionai gyventojai susideda iš įvairių tautų, bet švedai pralen- kia visas kitas tautas savo skait- lingumu.

Lietuvių, nors maža dalelė prieš kitas tautas, bet visgi turi neblogą intekmę tarp svetimtau- čių, ypač tarp švedų. Tik nelai- me, kad lietuviai padaro daug klaidų su tomis slaptomis kar- čiamomis, peštynėmis ir partijine politika.

Rockfordiečiai šiuomi tarpu ne- gali pasigirti jokių veikimu ant lietuviškai-tautiškos dirvos, bet koliotis bei pravardžiuoti kitus, tai gana gerai moka ypač „dar- bininkų užtarėjai“.

Prie musų jau keletas metų kaip smuklių nėra, vienok girtuoklystė yra gana prasiplatinu- si. Vietos socialistai sako, kad vieni katalikai girtuokliauja, bet aš pasakysiu, jog visokių pakrai- pų žmonės pusėtinau „rudį“ trau- kia. Keista, Lietuvos gelbėjimo reikale negali susitaikinti, o prie „bačkučių“ susitaiko — visi ma- loniai kalbasi, nors ir ne ilgą lai- ką ta jų malonė tęsiasi.

Lietuvis.

SAN FRANCISCO, CAL.

SLA. 106 kuopa neseniai turėjo balių, kuris davė kuopai keletą dolarių pelno, nežiurint to, kad lietuvių čia gyvena visai mažai. Kuopa nesitikėjo pelnyti, nes ji darė tą balių, idant supažindinti čia išsiskirsčiusius lietuvius. Kuopos nariai yra linksmi, kad visi atsilankiusieji yra patenkinti ba- lium. Komitetas gavo laiškus nuo atsilankusiųjų su pageida- vimais, kad daugiau tokių lietu- viškų balių čia parengtų.

Iš likusiųjų pinigų manyta au- kauti Lietuvos Autonomijos Fon- dan \$10, bet kadangi čia nariai bijosi, kad tas fondas neklintų kada-nors į klerikų rankas (kei sta ir bereikalinga baimė: — prie gtam, juk ir klerikalai rupinasi išgavimu Lietuvai liuosybės. — Red.), tai nariai galutinau nutarė aukaut \$5 Lietuvos Revoliucijos kankinių Fondan.

Diskusuota kaslink rengimo koncerto. Pasirodė, kad koncer- tas rengti San Francisco'je dar negalima, vien del lietuvių mažu- mos, o svetimtaučiai į koncertą neis, delėi ko kuopa turėtų dide- lius nuostolius.

Imigracijos reikalais ši kuopa nustojo visai rūpintis, delto, kad negauna jokios paramos iš kitur. Tiesa, SLA. 29 seimas paskyrė \$500 imigracijos reikalams, tik kasžin kur jie yra vartojami.

Pusmetinis šios kuopos raportas susirinkimui parodė didelį kuopos narių veiklumą: kuopa išgavo iš valdžios leidimą užieiti ant laivų ir aplankė 18 laivų, atplaukusių iš Japonijos; suteikė lietuviams imigrantams patarimus, kurie gei- dė pašalpos — irgi suteikė, o ke- lius išėmė iš „kaslėgarnės.“ Kuopos nariai netingėdavo rašyti į vietinius anglų laikraščius, pla- čiai paaiškindami apie Lietuvos padėjimą ir supažindindami sve- timtaučius su lietuviais. Kuopa parengė liepos 29 d. lietuvišką balių, kur susipažino visi čionyk- šie lietuviai.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Išeina kas sėdėda iš Brooklyn, New York.
Prenumerata Metams:

Suvienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).
120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2477 Greenpoint.

ARGI NĖRA ŽMONIŲ, KURIE GEISTŲ LIETUVAI LAISVĖS.

Pereitos savaitės angli intekmingieji laikraščiai paskelbė žinią, kad Austro-Vengrijos valdžia prisakė savo urėdinkams Austrijos lenkus vadinti ne Austrijos, bet Lenkijos piliečiais. Tai jau aiškus ženklas, kad Lenkija gaus neprigulmybę. Tai nuomonė Centralinių didžiųjų Europos valstybių.

Ką-gi mano apie tai kita pusė, ypač rusai, irgi būtų neprošali darsižinti. Kaip jau visiems žinoma, kad tik kareį prasidėjus, tuometinis rusų armijos vyriausias vadas didkunigaikštis Nikolajus buvo prižadėjęs Lenkijai autonomiją. Paskui tas buvo užginčyta ir vėl patvirtinta, kad sunku besusekti kaip ten ištikrųjų dalykų buta, bet visgi buvo tankiai kalbama apie Lenkijos autonomiją arba net visišką neprigulmybę. Dabar gi visiškai nesenai Rusijos užrubežinių dalykų ministris Sazonovas pasitraukė nuo vietos ir niekas negalėjo tikrai pasakyti, kokios priežastis jį privertė pasitraukti. Tik dabar pasklido žinios, kad Sazonovas pasitraukė kaip tik delei lenkiškojo klausimo. Mat, esą Rusijos biurokratai-valdininkai stovi už beveik visišką Lenkijos neprigulmybę, už plačiausią Lenkijos autonomiją, tuom tarpu Sazonovas laikėsi tos nuomonės, kad Lenkijai po karės reikia suteikti siaurutę autonomiją. Mes nežinome ar tikrai taip buvo, bet visgi visi rusai kalba, kad Lenkijai reikia suteikti ar tai plačiau sia ar tai siauresnė autonomija.

Sulyginus abiejų kariaujančių pusių nuomones tikrai galima tvirtinti, kad po karės Lenkija gaus ar šokią ar tokią liuosybę. Bet kas dėsīs su Lietuva? Lenkai prisipyre geidžia, kad Lietuva pasilyktų prie Lenkijos, kaip jos dalis. Lenkai informuoja pasaulį, kad lietuviai tokios pat slaviškos kilmės žmonės, kaip ir jie. Šiandien Londono, Paryžiaus ir Romos vyriausis valdininkai ir politikos vadovai taip ir mano. Lenkai net ir popiežių panašiai informuoja. Tik vieni vokiečiai atskiria lietuvius nuo lenkų. Prie tokių aplinkybių mums didelis pavojus grėsia iš lenkų pusės, tuom labiau, kad lenkai net ir pačius lietuvius bando suvilioti, žadėdami nuo savęs suteikti lietuviams autonomiją.

Mums lietuviams labai pavojinga pasilykti po lenkais. Po lenkais budami mes greitai pradėtume nykti, nes lenkai nemenkiau už vokiečius moką spausti kitataučius, platinti lenkizmą. Nuovokiečių ir rusų mus skiria bent tikėjimas, nuo lenkų gi niekas. Nekalbant plačiau — prastas būtų mūsų likimas, jei mes pasilyktume po lenkais.

Europos lietuviai tą supranta, jie susilygę veikysī dirba dėl išgavimo liuosybės Lietuvai, dirba kiek gali, steigia biurus, išleidžia svetimtaučių kalbose informuojančias kningutes, veikia kaip moka ir ką gali.

Lietuvos inteligentai veikia, bet ką gi mes amerikiečiai veikiamė? Kur mūsų darbai? Kuom mes galime pasigirti? Mūsų visas veikimas delei Lietuvai liuosybės išgavimo susiveda į vieną dalykėlį — tai pasiuntimas delegatų Europon delei ištyrimo dalykų stovio, kurie tarp kō kito truputį ir painformavo svetimtaučius apie lietuvius. Tai ir viskas, ką mes per du metu nuveikėme. Europos žmonės Lietuvai liuosybės išgavimui pašvenčia daug turto ir padeda savo visą darbą, o ką mes veikiamė? Ne tik ką beveik nieko nedirbame, bet gailimės paaukauti ir po keletą centų ant to taip svarbaus visų mūsų reikalo.

Štai nepersenai „Tėvynės“ redakcija sumanė surinkti 1,000 žmonių, kurie kas metai paaukautų Lietuvos autonomijos fondu po 10 dolarių del laisvės išgavimo. Tai prakilnus sumanymas; juk taip gerai darbams dabar einant, paaukauti 10 dolarių — tai niekis. Susidarius gi 10,000 dolarių, jau galima ši tą pradėti veikti. Mums išrodė, kad jau iš 600 žmonių, tik jau atsiras vienas, kuris aukaus. Mes pilnai tikėjome į tai, bet apsirikome. Štai jau prabėgo kelios savaitės, o į Autonomijos fondu sumokėjo vos tik apie 35 žmonės. Kur-gi kiti? Nejaugi nėra žmonių kurie geistų Lietuvai laisvės? Mes tikime, kad jie yra, tik jie neprisirengia. Pasiskubinkite!

SKAITYK
„VIENYBĖ
LIETUVNINKŲ“
IR PATARK SAVO
DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS
užsirašyti naudingą laikraštį
Kaina metams \$2.00
Pusei metų 1.00

Peržvalga

„Bažnytinis“ elementas laikraštijoje.

Kitą kart budavo katalikiški laikraščiai kas savaitė spausdindavo bažnytines evangelijas ir tt. Žinoma, kad prieš tai nieko negalima turėti. Kuris katalikas nenorėjo nusipirkti evangelijų kningelės, tas užsirašydavo laikraštų. Dabar jau kiti laikai virto; dabar jau maldos ar evangelijos neperspausdinamos, vienok ir dabar yra tikrų kurijojų.

Štai neseniai „Draugas“ išspausdino straipsnelį „Katalikiškųjų laikraščių prieteilams patarimai“ — tai grynas dešimties Dievo prisakymų pamėgdžiojimas. Neužmiršta net ir apie tai, kad darbininkai mirdami ir darydami testamentą, dalį turto paliktų katalikiškųjų laikraščių praplatinimui (čia jau pasiskolyta ir 5 bažnyčios prisakymu).

Mes manėme, kad tik „Draugas“ gali pamėgdžioti bažnyčios prisakymus, bet tą padarė ir „Dėkas“ persispausdines tuos prisakymus. Matyt šie „prisakymai“ labiau katalikiškiems laikraščiams apeina, negu tikrieji bažnyčios prisakymai.

„Pigiai apsidirba.“

„Keleivis“ keletan savo NN. indėjo Z. Aleksos komedijos formoje parašytą straipsnelį, kuriam veikiančia ypata išvestas žinomas Lietuvos veikėjas Janulaitis. Jis tenai pastatomas kaip renegetas; kaip atžagareivis, prilygintas kun. Olšauskui. Net į lenkų darbininko lupas indėtas žodis, kuriuomi jis pavadiną Janulaitį išgama.

Tai ką jau kalbėti apie kitus socialistus, kuomet taip elgiasi toks autoritetas, kaip Z. Aleksa. Gerai, bent žinosim, kas per žmogus tas Aleksa, kuris savo draugą vienmintį taip žemina tikrai užtai, kad anas paragino amerikiečius gelbėti savo tėvynę.

Net „Naujienos“ išspausdinusios iš to „vaizdelio“ ištraukas, sako:

„Šitai juodinama ir žeminama žmogus, kuris ilgų metų darbu ir pasišventimu užsitarnavo didžiausių nuopelnų prieš lietuvius darbininkus ir kurio vienas „nusidėjimas“ yra išvesta iš vieno jo laiško, parašyto amerikiečiams po karės baisybių įspudžių! Pigi prekė yra pas mus geras žmogaus vardas.“

Taigi jau ir sulyg „Naujienų“ „Keleivis“ ir p. Aleksa nedoriai elgiasi. Bet turime nepamiršti, kad taip elgiasi su savo vienminčiu, tik už parašymą vieno laiško „Keleivius“ nepatinkamo. Kaip gi „Kel.“ elgiasi su nevienminčiais, su idėjiniiais priešais? Kokia jiems prekė? Sulyg „Keleivio“ jiems jokios prekės nėra, jie mindžiojami purvynan.

Lyg ir stebėtina, iš kur „Naujien.“ gavo tiek pilietiškos drašos papeikti savo vienmintį „Keleivį“. Ar tik nepradeda „Naujien.“ sukti gerojon, tikrojon socialistiškon pusėn.

„Nesigaili epitetų.“

Beveik negalima surasti tokio „Naujienų“ N, kuriame jos kam nors neprilipytų melagiaus epiteta. Jei kas ištikro meluoja, tam kitokio vardo nėra, kaip melagius, bet visa bėda tame, kad „Naujienos“ žodį „melagius“ libdo ne tiems, kurie meluoja, bet tiems, kurie neišpažįsta jų idėjas. Štai N192 mums primeta melagystę, kam mes Sandaros sky-

riuje rašę, kad socialistų tarptautinėje konferencijoje Haagoje, Belgijos atstovas socialistas Vandervelde su ugnimi aktyse karštai protestavo už sutrepmimą jo tėvynės Belgijos. „Naujienos“ sako, kaip gi taip galėjo būti, kad pats Vandervelde nei toje konferencijoje nebuvo. Tai teisingas būtų užmetimas. Bet toliau pačios „Naujienos“ kalba, kad Vandervelde parašė tai konferencijai laišką, etc. Taigi klausiamė ar per laišką negalima protestuoti? Juk rodos visi socialistai irgi savo visokius protestus surašo ant popieros ir indėje į konvertus kam nors siunčia, ir visgi tie protestai pasilyka protestais. Taigi mat, kaip „Naujienos“ elgiasi.

„Geras straipsnis apie Lietuvą anglių laikraščiuose.“

New Yorko intekmingiausias dienraštis „New York Times“, rugpjūčio 13 d. (Nedėldienio N) indėjo gana ilgą ir prielankų lietuviams straipsnį. Tenai aprašoma kelionė po Lietuvą kun. Dakto Bartuškos ir Dr. J. Bielskio. Aprašoma, kaip Lietuva baisyai nuteriota ir tam panašiai. Taipgi aprašo ir atsilankymą pas šventąjį tėvą. Nepakartosime čionai to visko, kas tenai buvo rašyta, nes kun. Dakto Bartuška ir Dr. J. Bielskis mūsų laikraščiuose plačiau apie tai aprašys.

„Europos kapinės.“

Taip bevieliniame pranešime „Deutsches Journal“ iš Berlieno pavadinta mušio vietą upės Somme srityje, palei Bapaume ir Peronne. — Čia, girdi, ateities chronistai, rinkdami medžiagą apie didžiausią žmonijos karę, susirinkę apžiurinė nesuskaitomų aukų kapus. Ateities ateinančių laikų artojai pasėkos savo vaikams apie tą „garsų mušį.“ (Mušis toje srityje tęsiasi jau apie 6-7 savaites).

Tai generalis anglių-francuzų užpuolimas ant vokiečių. (Jis prasidėjo prie Thiepval ir paskiau prapliėtė iki Somme ir toliau). Baisiausias mušis atsbuvo rugpjūčio 7—8 dd. (Beveik panašus mušiai buvo liepos 20, 22 ir 24 dd.) Mušio linija siekė vos apie 30 angl. mylių — tai, galima sakt, trumpiausia mušio linija šioje karėje. Tečiaus čia buvo sukoncestruota neapsakomai daug kareivių ir „mirties mašinų.“ Niekur ikišiol nebuvo panaudojama tiek daug žudymo irankių ir jų aukų, kaip šioje vietoje. Abelnai, tas užpuolimas mušis tęsėsi apie šešias savaites. Vokiečiai skaito, kad svarbioji štadija sąjungiečių užpuolimo jau perėjo.

Korespondentas pažymi, kad sąjungiečiai užpuolė su dideliu spēkų perviršiu — dešimtis prieš vieną. Anglai ir francuzai mušėsi desperatiškai, bet vokiečiai laikėsi lyg plieninė siena. Tik viename kitame punkte pasisekė sąjungiečiams nužengti apie 4-5 mylias pirmyn. Vokiečių artilerija veikė su matematišku tikrumu.

Pasiremiant ant tam tikrų vokiečių apskaitliavimų, sąjungiečių nuostoliai prie Somme siekia virš 300,000 žm. Sprogtančių šuvių paleista virš dešimtis milijonų. Viskas toje srityje sunaikinta. Žiurint nuo orlaivių, ta apietakė išrodė lyg tyros uolos ant menulio. Viskas nuversta ir sunaikinta — nei namo nei medžio neliko.

Į pietus nuo Thiepval reginys kovos srities panašus baisyiausiam griuvėsių chaosui, kur apie buvusius čia kaimus liudija smulkios namų sienų dalys. Niekur nesi-

mato sienos, kuri parodytų, kad čia stovėjo namas ar bažnyčia. Su sienų liekanomis sumaišyta granatų skeveldros — tokis reginys apima sritį apie 30 ketvirt. mylių.

Su baisyiausiai mirties ir nuteriojimo paveiklais, kokį galėtų nors paviršutiniai perstatyti Veršečagoinas ar Sienkievičius. Vienintėliais gyvais tvariniais toje beviltėje dykumoje lakioja miriados varnų, kurie tarpe kapų jieško tinkamo sau maisto.

Tokis tai reginys vienos iš daugelio šios visavietinės karės nuteriotų vietų.

„Kaslink „Spaudos Dr-jos“ susivažiavimo.“

„V. L.“ buvo jau minėta apie sušaukimą „Spaudos Draugijos“ bei laikraštinių susivažiavimo. Apie tokio susivažiavimo reikalingumą ir svarbą, rodos, nėra reikalo čia kalbėti, nes tai visiems aiškus dalykas. Žinoma, nurodant, kad tas susivažiavimas turės didelę svarbą ir naudą mūsų gyvenime, turime omenyje, jog jis „išduos“ geresnius ir naudingesnius vaisius, negu pirmiau atsbūvė laikraštinių susivažiavimai. Juk tuos susivažiavimus galima buvo pavadinti savo rūšies „vakacijomis“ bei „smagiomis dienomis“ laikraščių redaktorių bei leidėjų.

Jei rengti tokius susivažiavimus, tai jie turi atnešti taip sakt, dališką naudą lietuvių visuomenei; — su jų nutarimais privalo skaityties visi lietuvių laikraščiai bei jų bendradarbiai. Taigi šitas susivažiavimas ir privalo inkvėpti „naują dvasią“ mūsų laikraštijon. Lietuvių laikraščiai turi tapti švariais žinių sklaidėjais ir tyros apšvietos irankiais, o ne būti kolonijū, šmeižtų, užsipuldinėjimų ir partijinės nepikantios išreikšimo rinkimais, kurie tik demoralizuoja lietuvių visuomenę ir trukdo lietuvių tautos kulturinį kilimą bei bujojimą.

Štai kas pranešama „Tėvynės“ peržvalgoje apie tą rengiamąjį „Sp. Dr.“ susivažiavimą:

„Nepersenai Spaudos Draugijos valdyba išsiuntinėjo priklausančioms prie Draugijos laikraščiams laiškus su užklausu, kada ir kur reikia laikyti šių metų Spaudos Draugijos susivažiavimą ir kokie būtų svarbiausie klausimai, svarstylini susivažiavime.

Iš atsakymų matosi, kad susivažiavimas įvyks New Yorke, spalio ar lapkričio mėnesį. Manoma, kad geriausia būtų turėti jį vienu laiku su šandaros konvencija, kuri žada įvykti apie 15 d. lapkričio New Yorke.

Spaudos Draugijos programon paduodama šitokie klausimai:

- 1. — Darbo padalinimas Spaudos Draugijos narių tarpe.
 - 2. — Pozicija sulyg Lietuvos laisvės klausimo.
 - 3. — Pozicija sulyg Lietuvos šelpimo reikalo.
 - 4. — Pozicija sulyg Amerikos lietuvių bepartyviškų organizacijų (SLA., TMD.).
 - 5. — Imigracijos-emigracijos klausimas.
 - 6. — Amerikos lietuvių mokyklos reikalai.
 - 7. — Ekonominė sekeija: a) agentų klausimas; b) platinimo priemonės ir tt.
- Tokius maždaug, įnešimus paduoda „Ateitis“. „Vienybė Lietuvosninkų“ paduoda sakančius programos klausimus:
- 8. — Sutvarkymas savitarpių laikraščių atsinešimo.
 - 9. — Išrišimas klausimų link

Lietuvos laisvės ir Lietuvoje veikiančiųjų partijų ar sriovių.

10. — Jaunimo organizavimo klausimas.

11. — Atsinešimas prie kitų sriovių.

12. — Išdirbimas planų plačiai agitacijai del sugrąžinimo Amerikos lietuvių tėvynėn.

13. — Įvairūs politikos klausimai, etc.“

Toliau „Tėv.“ redakcija nurodo savo norus kaslink to susivažiavimo ir paduoda gan svarbų ir pilnai paremiamą sumanymą kaslink laikraščių bendradarbių. Butent:

„Mums rodosi, kad šis Spaudos Draugijos susivažiavimas turėtų padaryti kardinališką reformą pačioje Dr-joje tuo tikslu, kad ją praplatinus, kad prie jos pritraukus mūsų bendradarbius, mūsų korespondentus. Svarbu yra, kad mūsų bendradarbiai būtų tampriai surišti su laikraščiais, kuriems rašinėja. Rysiai turėtų būti ne tik dvasiški, bet ir medžiagiški. Taigi mes paduotume susivažiavimui sumanymą, kad prie Spaudos Draugijos būtų priimami, kaipo nariai, priklausančiųjų prie Draugijos laikraščių bendradarbiai ir korespondentai. Į Dr-jos išdą jie turėtų mokėti tam tikrą mokesį (pvzd. 50c. ar \$1.00 metams). Už tai jie turėtų gauti iš Draugijos tam tikrą sąnarystės ženklėlį, kuris, ačiu laikraščių aiškinimui ir agitacijai, būtų mūsų korespondentams lyg ir „tikėtas“ į viešus susirinkimus, teatrus etc., kurių aprašymai prisiunčiama laikraščiams. Korespondentai, surišti su savo laikraščiais ir Spaudos Draugija, visados įausis gyvenimais ir veiklesniais mūsų viešojo žodžio darbų dalininkais. Tuokart gal nesikartotų neteisingos korespondencijos, šmeižtai ir t. panasiai.

Prie to, mūsų nuomone, mūsų korespondentai turėtų būti nors kiek apmokami, kad jų trusus nebūtų vien „pasišventimo“ darbu.

Turint tokius apmokamus bendradarbius, tikruosius Spaudos Draugijos narius, ir Spaudos Dr-jai galėtų pasekmingai platinti savo leidinius. Pavyzdžiui, Sp. Draugija išleido Doro Jono Šliupo kningelę „Lithuania in Retrospect and Prospect.“ Spausdinta tiktai 5,000 egz. Nežiurint to, kad daug išdalinta uždyk anglams, toli gražu dar iki išpardavimui viso leidinio: „agitacijos“, kokią vedė už tą leidinį prie Sp. Dr-jos priklausančieji laikraščiai, buvo permaža. Rods, viena „Tėvynė“ išplatino tos kningelės bene daugiausiai už visas kitas redakcijas (apie 300 egz.). Jeigu mūsų korespondentai ir bendradarbiai būtų suorganizuoti prie Sp. Draugijos, tai tokio naudingo leidinio, kaip minėtoji „Lithuania“ būtų išplatinoma ne 5,000 egz., bet mažiausiai — 25,000.“

IŠ SUSIVAŽIAVIMO DELEI „LIETUVIŲ DIENOS.“

I SESIJA.
Rugpjūčio 17 d. Wilkes Barre įvyko susivažiavimas delei „Lietuvių Dienos.“ Susivažiavimam atvyko veik nuo visų didžiųjų organizacijų atstovai kaip iš katalikų, taip ir iš tautininkų pusės. Atvyko ir nuo L. S. S. p. Kapsukas ir p. Stilonas. Viso atstovų susivažiavo virš 50. Susirinkimą atidaro advokatas

Lopatto, paskui kalba kun. Dr. Augustaitis, Dr. Šliupas ir kun. Dr. Bartuška.

Perskaitomi delegatų vardai ir išrenkama susivažiavimui pirmininkas adv. Lopatto, vice-pirm. Kun. Augustaitis, Sekretorius p. Račkauskas ir p. Kaupas.

Skaityti nutarimai, kurie buvo išnešti vietinio komiteto, delei išgavimo lietuvių dienos. Tenai išdirbtas visas projektas. Priimta svarstymui.

P. Kapsukas varde socialistų delegacijos įneša protestą, kam nebuvo pakviestos didesnės socialistų organizacijos. Delei protesto kilo ginčai. Protesto priėmimas ar atmetimas atidedamas susivažiavimo pabaigai, kuomet paaikšės ar socialistai prisidės prie bendro darbo ar ne.

Pagaliaus pradedama svarstyti reikalus ir nutarimai.

1) Išrinkti bendrą Centralinį komitetą rinkimui aukų. (Vienbalsiai).

2) Komitetas užbaigs savo darbą, kuomet bus surengta Lietuvių Diena, pinigai išsiųsti ir išduotas atskaitos.

3) Centralinis komitetas susidės iš 12 narių.

4) Prieinama prie klausimo kiek kuri sriovė turės komitete savo atstovų. Katalikai ir tautininkai pasiūlo, kad geriausia proporcija, tai: — 6 katalikai, 4 tautininkai ir 2 socialistai, bet su išlyga, kad jei socialistai neprisidėtų bendran darban, tuomet tautininkai užima abi socialistų vietas ir į Centralį komitetą įeina 6 katalikai ir 6 tautininkai.

Kapsukas nesutinka su tuomi ir siulo visoms sriovėms po 4 atstovus. Bediskusiodami šį klausimą, p. Kapsukas ir p. Stilonas pasako, kad jei tas nebūs išpildyta, jie (socialistai) parodys pasauliui tautininkų ir katalikų neatsisąsmonumą, arba kitais žodžiais kenks dalykui. Diskusijose kalba visa eilė kalbėtojų ir pasilieka taip, kaip buvo įnešta, tai yra proporcija: 6 katalikai, 4 tautininkai ir 2 socialistai. Jei socialistai nedalyvaus — jų vietas tenka tautininkams.

Šis nutarimas vienbalsiai tautininkų ir katalikų balsais priimamas prieš socialistų balsus.

5) Išreiškiamas pageidavimas, kad sriovės, statydamos kandidatus į Centr. Komitetą, statytų iš vienos kurios nors apielinkės, kad to komiteto būtų galimi tankesni posėdžiai.

6) Aukos siųsti per Amerikos Raudonąjį kryžių Lietuvių Draugijai Vilniuje ir „Lithuanijai.“

Šis tarimas pereina tautininkų ir katalikų balsais prieš socialistus, kurie nori, kad aukos būtų siunčiamos visokioms draugijoms.

SESIJA II.

Pirmininkas atidaro popietinę sesiją. Sekretorius perskaito I mos sesijos protokolą, kuris vienbalsiai priimamas.

Šioje sesijoje kalbama apie budus, kaip galima būtų daugiau aukų surinkti. Čia nerašysime plačiau apie tuos budus, kadangi sekančiame N tilps protokolas.

Suminėti turime tiek, kad pagalon bus kviečiama Young Men's Christ. Ass'n., taipgi ir liuosnoriai. Rinkti galės vaikai, vyresni kaip 12 metų.

Paskui nutariama kreiptis į katalikiškus vyskupus ir visokių kitiokių bažnyčių vadovus.

Diena dar nenuskirta, bet Washingtone laukiama, kokią dieną mes geistume. Nutarta, kad geriausiai, tai būtų Lapkričio 1 d. ir tikimasi, kad ji ir bus paskirta.

Kalbama apie techniškąją die-

nos pusę ir tt. Pribyva kongresmanas Casey, kuris pasako lietuviams prielankią kalbą ir pasižada visuomet lietuvių labai pasidarbuoti.

Kyla klausimas, ar socialistai prisidės ar ne. Kapsukas paaikškina, kad jis to tikrai negali pasakyti, tai turi nutarti LSS. komitetai ir tt.

Susivažiavimas nutaria duoti tam laiko 3 savaites, laike kuriuo tautininkai Centraliniame Komitete bus užėmę jų vietas. Jei į tą laiką socialistai prisidės du atstovų, tai du tautininkų atstovai pasitrauks. Jeigu gi ne, tai tokioje sąstatoje ir pasiliks.

Pertrauka, kad sriovėms galinga būtų pasitarti ką rinkti į Centralį Komitetą.

Po pertraukos sekretorius perskaito vardus, kuriuos sriovės stato kandidatais.

Nuo katalikų sekantys: adv. Lopatto, Krušinskas, Miliauskas iš Pittsburgo, Lukoševičius, k. Dr. Bartuška ir kun. Dr. Augustaitis.

Nuo tautininkų: R. Karuža, T. Paukštis, P. Živatkauskas, Dr. J. Šliupas, V. K. Račkauskas ir M. Šalčius.

Šie visi kandidatai vienbalsiai išrenkami. Jie patys pasiskirsto vietas.

Presos komisijon inėjo nuo katalikų — J. Kaupas, kun. Paukštis ir kun. J. Miliauskas, o nuo tautininkų — Dr. Jankauskienė, Račkauskas ir Karuža ir dar bus priimti du nariai nuo socialistų.

Tai maž-daug svarbiausi nutarimai. Apskritai imant man dar neteko matyti, taip gražaus susivažiavimo.

Tai aiškiai pasirodė tautininkų ir katalikų pribrendimas ir inteligentiškumas. Nebuvo jokio susikirtimo, nebuvo užginčijimų, o tik darbas. Visas susivažiavimas darė tokį malonų įspūdį, kad geriau ir nereikia. Susivažiavimo šešeliu buvo socialistai, kurie įnešė ir protestus, ir žadėjo eiti prieš visą darbą. Ypač p. Stilonas ne mandagiai kalbėjo. Bėt beveik niekas neskaitė reikalingu ataskinėti iš tuos visus protestus ir žadėjimus kenkti. Darėsi toks įspūdis, kad susirinkę rimti žmonės tveria, stato, budavoja mūsų ateitį ir Lietuvos likimą neatsižvelgdami į nieką. Socialistų nemandagus pasielgimas išsukdavo tikrai šypsa ant kitų delegatų veidų, ir tuom viskas pasibaigė.

Uždarius susivažiavimą kilo pasikalbėjimas. Ir katalikai ir tautininkai pripažino, kad po dviejų metų darbo ant galo suėjo bendran veikimas. Ir vieni ir kiti išreiškė pageidimą, kad tas Centralis Komitetas neužbaigtų darbą su Lietuvių Diena, bet veiktų tol, kol Lietuvai pagalba bus reikalinga. Todėl sutarė visur tvirti Lietuvos Gelbėtojų draugijas, kurių nariai mokės kas mėnuo po 50c. ir kurios bus Centralio Komiteto priežiuroje.

Kun. Dargis užkvietė tautininkus dalyvauti susivažiavime Lietuvos atbudavimui, kuris turi atsiburti Bostone po L. R. K. Federacijos susivažiavimui. Apkalbėta ir atgrasta, kad Bostonas, — vieta labai neparanki. Todėl tartar, kad kun. Augustaitis parašytų laišką Tautos Tarybai, kad ji tą susivažiavimą atšauktų ir nuskirtų kitą vietą: ar N. Yorką ar Philadelphia, taipgi ir kad parašytų užkvietimus tautininkų didesnėms organizacijoms.

Dabar pasilieka tik dirbti. Jokiu pėrtavju jau nebėra. Todėl visi norintys gelbėti Lietuvą ant vietų tverkite komitetus, organizuokites, nesiskirstykite, nes jau priėjome prie vienybės.

Dirbkime ir geiskime, kad ta vienybė koilgiausiai tarp mūsų žydetų.

P. Norkus.

Karė Lietuvoje

(Tąsa).

21 birželio, Rokiškio apielinkėje buvo išleista prisakymas žmonėms turta surašinėti ir paskui kaip ateis žinia, sunaikinti vasarojus ir kelti lauti į Dūkštų stotį. Žmones paliko baisia neramus, beveik niekas nedirbo, vaikštinėjo ir susirinkę seimavojo, kas čia bus.

Žmonės rašė turta, ir patvirtinę tuos surašus valsčiaus raštinėje, laukė pas save. Jeigu kas nudegė ar išgaisė, tai jie gautų užmokėsi. Taigi visi rašė savo turta, tik žinoma skaitė dvigubai ir trigubai tiek, kiek ištikro kairavo. Jeigu jų turtais ir būtų su naikintas ir greit gautų užmokėsi tiek, kiek apkaivavo, tai žmonės būtų galėję du kart gražesnius ir geresnius namus ir pabuklus įsitaisyti.

Birželio 30 d. buvo Subačiuje apskelbta, jog reikalaujama darbininkų prie gelžkelio dirbimo Gardino rėdyboj, netoli Augustavo. Tai sumaniau ir aš tenai nuvažiuoti, pažiūrėti daugiau pasaulio, o ir pozicijos tenai netoli. Maniau daugiau bus galima pamatyti karės.

Apie 7 val. vakare aš su keleta tokių „avanturistų“ iškeliavom. Nuėjom pėkšti į Jelovką (15 varstų) tenai sėdom traukinin ir nuvažiuom ryte 5 val. Dvinską. Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną. Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną. Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną.

Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną. Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną. Dvinską buvo pilnas kareivių, lazariečių, žodžiu sakant, pilnas kariško judėjimo. Bet neišgaila teko vaikščioti, nes 5 val. po pietų išvažiuom į Gardiną.

Važiavom labai išlėto; palikom Dvinską 1 liepos 5 val. po piet., o nuvažiuom galan 3 liepos apie 3 val. po piet; kada pasaziėrių traukiniai suvaikščioja į 15 val.

Keliavom Varšavos-Petrogrado gelžkeliu, taigi pro Vilnių. Vilniuje stovėjom 4 valandas, tai aš tuo pasinaudodamas, pasižiūrėjau Lietuvos sostainės. Bėt tik pamaciau gatves artimesnes prie vakzalo. Gatvės siauros, namai augšti, tai žemiau tamsu. Visur kareivių pilna. Tai rusų milijonai. Kur tik nepažiūrėsi, vis kareiviai, kareiviai ir kareiviai. Jų pilnos stotys, pilni ir miestai.

Liepos 2 d. 9 val. ryte išvažiuom iš Vilniaus ir nakties 10 val. buvom Gardine. Varėnos stotyje indėjo mūsų tarukinin vokiečių aeroplana, kuris buvo priverstas nusileisti ir paskui, kada oficialiai pasitaisė norėjo vėl keltis augštin, koks ten girininkas pamatęs ir privaręs šatų motoran. Kareiviai, stoties sargai tuojaus pribėgo ir suėmė oficierius ir lėktuvą. (Tas atsitiko netoli Varėnos stoties ir atsitiko kokia pora valandų prieš mūsų atvažiavimą). Girininkas apturėjo 100 rublių ir Jurgio medalių. Taigi mūsų traukinys vežė tą grobį į Gardiną. Tai pirmą kartą arti mačiau aeroplana.

Gardine nakvojom ir tik ryte saulei užtekėjus išvažiuom toliau. Pervaziavom Nemuną, ka-

me mačiau daugybę maudant ir girdant arklius. Gardino tvirtovės stotyje buvo priversta ant žemės daugybės armotų, mažų ir didelių. Mat, gal buvo atvežtos tvirtovėi, kurią tada stiprino. Abiejuose galuose tilto stovėjo kulkosvaizdžiai ir dangų atkreipti, gal laukė vokiečių lėktuvų.

Už Nemuno vaziavom į tą gelžkeli, kurį turėjom dirbti, nes ten buvo tik vienos vėžės, reikėjo kitų. Visu keliu jau dirbama, bet mes nestojom lig privažiavom Krasnotoko platformą. Vaziavom pro Bielianų stotį, kame žiemą buvo mušiai. Čia buvo rusų apkasai. Vėly tvoros tęsėsi priekyn. Čia, sako, buvo smarkūs mušiai. Bėt žymės jau nebeliko: negyvi sulaidoti, apkasai sutaisyti; tik sargai vaikščioja štikus iškėlė ir dar kazokai jodinėja. Telefonų vielos buvo ištiestos iš visas puses.

Privažiavus pradėjo lyti, taigi negalima kvatieros rasti, tai nakvojome vagonuose.

Liepos 4 d. buvo graži, saulėta diena. Iš vagonų iškrovėm lopeatas, lauztuvus ir tačkas, ir pradėjom dirbti. Mane su kitu bernaičiu-lėnu pristatė prie murininko, kuris murijo katilą arbatai virti. Mes jam prinesdavom molio, akmenų, o kaip įmirijo, tai prinešėm vandens, ir išvėrėm vandens del arbatos. Prasimaityni-mą turėjo kiekvienas pats jieskoti. Darbas buvo nesunkus. Prižiūrėtojas mums papasakojo, jog mūsų įmurytasis katilas turi istoriją. Jis buvo intaisytas ant Vislos upės dirbantiems dailydėms. Kartą atskridęs vokiečių lėktuvas numetė keletą bombų. Bombos skeveldra ėmė ir nunešė kitalo triubą, taigi mes ir išmurijom jį dabar be triubos.

Pabaigus darbą, mūsų „sąjungą“ nuėjo į netolimą kaimą ir gavo daleidimą apsigyventi klojime vieno gaspadoriaus. Gyventojai čia lenkai ir gana geri žmonės. Pamylėjo rukančius savo išaugintą tabaką, nuo kurios pasku spiaudis pypkoriai, nes, mat, buvo biskų persmarki.

Mūsų ukininkas buvo turtingas gaspadorius. Davė mums šiaudų ir liepė būti kaip namie. Kaimo vardą užmiršau. Jis guli ant rubežiaus Gardino ir Suvalkijos.

Vokiečiai žimos ofensivė buvo užėmęs Lipską, bėt lig to kaimo, kame apsigyvenom, nedaėjo tik kokia 3 verstų. Mūsų gaspadorius papasakojo, jog Lipske vokiečiai buvo bažnyčioj, laike mušio, uždarė į 2,000 žmonių, kame juos išlaikė porą dienų neduodami nei valgyti. Katras ką buvo pasistvėręs varant, su tuo ir gyveno. Triobų ten sunaikintų nesimato, nes mažai mušėsi, daugiau vaikėsi.

Liepos 5 d. buvo šventadienis, taigi nedirbom. Užtai nuėjom į Dombravą bažnycion. Bažnyčia graži, kaip iš oro taip iš vidaus. Pamaldos atliekamos lenkiškai. Miesčiukas nedidelis, gatvės neišgrįstos, namai mediniai. Žydai iš čia neišvaryti, ir gerą biznį varo. Pozicijos nuo čia 25—30 varstų, taigi daug kareivių nuo pozicijų atvažiuoja pirkties reikalingų daiktų. Apie miestelį yra penketa malunų, kurie kad ir šventė (pas kareivius nėra šventė) dirba, sukasi. Čia matyti derlingas kraštas, nes visur regis daug medunų. Čia daug šilčiau irgi, negu pas mus. Netoli nuo miesčiuoko stovi rusų aerodromas su 14 lėktuvų. Ten kas vakaras arba anksti iš ryto išsikelia lėktuvai, kurių prisžiūrėjom lig sočiai.

Kareivių irgi kimštinau prikimšta. Vieni važiuoja, kiti eina, tre-

ti joja. Mačiau keletą japonų oficierių, kurie, kaip kareiviai sakė, dirba tiltus. Tarp kareivių ėjo paskalai, jog rusai greitai trauksis iš Augustavo miškų ir, išvilioję vokiečius ant lygumos, sumuš juos. Bėt besitraukiant iš miškų nusitraukė rusai net lig Dvinsko-Smorgonės. Kareiviai šnekėjo, jog truksta amunicijos. Buvo atvežta, sako, šrapnelių iš Amerikos, bėt kad jos netiko rusų kanuolėms, tai nusiuntė atgal, ar užkasinėjo žemėsna. Čia tai jau tikrai girdėjosi šaudymai, labiausiai naktį.

Buvo mūsų „sąjungoj“ toks latvis: jau apysenis su pilvuku. Tai jis budavo naktį, kaip tik ima smarkiau dundėti, išėina oran, pasiklauso, vėl atsiguila, pamurma ir vėl išėjęs klausosi. O kad išgirdavo nuo kareivių, jog rusai trauksis, tai jam ir visai galvoje maišėsi. Mes iš jo turėjom juoko ligvaliai.

Vyt. Širvydas. (Toliaus bus).

Nuo karės nukentėjusieji jiesko Amerikiečių

Batis K. iš Suvalk. gub. Muriniskės kaimo, jiesko savo dukters Katrės. Adresas: Petrograd. Upravlenie Sievero — Zapadnych želez. dorog, Pismovoditeliu Veisju, peradat K. Veisu. Russia.

Smelstorius, Rapolas iš Padovinio vals. Suv. gub. kaimo Narvietavo (kaimo vardą neįskaitėme gerai) praneša giminėms savo antrašą Šklov, Minskoi gub. Karpilovskaja ulica N57.

Jasiukonytė, Ona, jiesko savo sesers paicančios iš Ukmergės apskričio, Taujinų vals. kaimo Leno. Antrašas: Voronež, Staro-Moskovskaja N19. Russia.

Stasiulis, Ignas jieskau savo brolio Kazimiero Stasiulio, vadinas Charles Stanley, gyveno San Francisco. Mano adresas: Gopod Elnia, Smolensk gub. Na Zariečie, dom Emelianova. Russia.

Jankunaitė Jieva, Kauno gub. Alizavos parap. Suvaidiškių sodžiaus, jieskau giminų ir pažįstamų. Atsišaukite. Adresas: Taganrog, Oblast voiska Donškogo, Aleksandrovskaja ulica N89. Russia.

Kvederas Pranciscus sužeistas kareivis, Kauno gub. Radviliškės parap. jieskau brolio Stanislavo ir sesers Teklės (ar kaip kiti neįskaitome — Red.) (Atsišaukite į „V. L.“ redakciją del laiško). Adresas: Voronež Mitrofanovski monastir N2. Russia.

Kunučiūtė Barbora, jieskau brolio Petro ir Aleksandro Kaderos. Taipgi ir dėdės Petro Las tausko, gyvena Baltimorėje. Paeimu iš Radviliškio parapijos, Ilgučių sodžiaus. Adresas: Petrograd, Finlandskaja železn. doroga, Stancija šuvalovo, Pargolova, dača Kisieliova N122. Russia.

Giminės jiesko: Mateušo Miriatsko, Senapilės apskričio, Pane munio val. Mozurų kaimo. Juozapo Laukaičio, Senapilės apskr. Freidos vals. Petro Mozuraičio, Kauno gub. Rašykite šiuo antrašu: Juozas Meriatskis, Minsk, Serebrianka, Bezimenaja ulica N3 kv. 2.

EUROPINĖS KARĖS MAPA. su anglišku aprašymu kariaujančių šalių pajėgų ir tt. Kaina tiktai 25ct. Mokestį galite prišijsti pačto stampomis.

J. J. Paukštis & Co. 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Polemika

DELEI "LAISVAMANIŲ ZIEDŲ"

Šį, žemiaus spausdinamąjį „Laišką į „Darbininko“ Redakciją,“ buvau pasiuntęs pačiam „Darbininkui“, bėt jo redakcija nedėjo, ypač del antrosios dalies bei pusės pasiaiskindama, „buk visai negali buti (indėta. J. S.) mūsų laikraстыje, nes ji (antroji pusė. J. S.) skaudžiai paliečia ir įžeidžia mūsų gerbiama ypatą — kun. Jusaitį...“

Bėt aš antruoją kartu perskaitęs savo repliką „Laisv. Ziedams“ netau nei jokio „įžeidžiančio“ nei „skaudaus“ dalyko, taigi siučiu „V. Liet.“ kadangi mūsų spauda apie „L. Ziedus“ dar nieko netarė, o kita, šiek-tiek bus indomu lietuviams apie lawrenciškių lietuvių katalikų padėjimą.

Man matos, kad mūsų katalikų spauda labai daug apsirinka, kad ji savo negerų vadovų, savo Bažnyčios netikusių narių niekad nepabara už jų blogus darbus. Štai tas slėpimas ir atneša blogumus, suirutes, šmeižtus ir tt. Ir kita, iš mūsų kunigų blogų darbų ir netikusių apsiėjimų su žmonėmis darosi daugiau vadinamų bedievių: kaip kur geresnių žmonių, kaip kur blogesnių, bėt tankiausiai iš tamsių staiga virtusieji bedieviai buna blogos valios žmonės. Jeigu katalikiškoji spauda atkreiptų atidžią į savo narių darbus, o ne slėptų juos, tai kur kas geriau išeitų ir gal tie netikę dvasiškieji asmenys, kartais pasitaisytu.

Laiškas, kurio „Darb.“ nedėjo.

J. Sekevičius.

LAISKAS „DARBININKO“ RED. Gerbiameji:

Bukite malonus indėti „Darbininkan“ šį mano laiškuką, nors, ištiesu, privalėtų „Laisv. Ziedams,“ bėt kadangi jie pasirodys gan vėlai, o kita, kad tų „žiedų“ leidėjai, bendradarbiai ir skaitytojai yra tie patys, kurie leidžia ir bendradarbianja „Darbininke.“

Dalykas štai kokis: pirmamjame „Laisvamanių Ziedų“ numeryje ant trečio puslapio po „Iš jų vaišų pažinsite juos“ yra parašas Dagis. Kas jį rašė man nerupi, bėt jau aš, žemiaus pasirašiusis, susilaukiau nuo savo bendrų „komplementų“ dar tų pačių „Ziedų“ nematęs (jei ne tie „komplementai,“ gal bučiau ir niekad nematęs). — Taigi pranešu, kad mano pravardė ne tiesioginiu būdu panaudota (su parašu Dagis ir J. Dagis daug mano dalykų buvo išspausdinta „Dagyje“ pirm paimant jį Tananevičiui, o vėliaus „Tarkoje,“ kada pats leidau). Aš niekad neišdrisčiaus susibendrauti su tokiais žmonėmis, kurie pilni pagiežos, — jau tik iš to, kad ir popiera vadinti „Laisvamanių Ziedais.“ Juk tai žmonių pjudydas, erzinimas! Kas gi būtų, jei paveikslan kiti žmonės, jusų niekinami, įsisteigtų „Klerikalų Ziedus“ ir visokių niekus, Jusų panašiams „tepliotų.“

Tokiame netikusiam veiksime Jūs nepataisysite nei „Ateities“ vedėjų (apskritai, didžiama „Ateities“ skaitytojų-ėmėjų nesutinka su dabartiniąja „Ateities“ pakraipa-turiniu), nei „Kovos,“ „Naujienu“, „Keleivio“, „Laisvės;“ nei kitų. Jeigu norima išrodinėti netikusųjų žmonių bei draugijos darbus, reikia rimtos, gražios kritikos. Tikrai spėju (ir taip bus), kad „Laisv. Ziedų“ įsteigėjai ir platintojai daugiau pridarys bedievių, laisvamanių. Beje, Jūs įsteigdami „L. Ž.“ paėmėt pavyzdį iš praeitų laikų, butent iš Seinų „Vadovo,“ kuris

irgi leido tokius „žiedus.“ Nors tie seiniškiai „laisvamųjų žiedai“ buvo daug rimtesni, bet nieko žmonėse gero nepadarė. Jau dabar kitoki laikai; metai po metų vis gyvenimas darosi įvairesnis, daug kas keičiasi ir daug ko naujo reikalaujama. Katalikų kunigai, apskritai visa dvasiškija, jokiū būdu negalės pasaulinės pažangos sulaukyti.

Kaslink tikybos, tai jau kitas klausimas. Čia ne vieta apie tai daug pasakoti. Tik tiek pažymėsiu, kad mes beveik visi pripažįstame ją naudingu ir reikalingu dalyku. Šliupas kad ir pradėjęs griauti ją (teisingiausia turbūt delto, kad patįs mūsų kunigai budami aršiausiais bedieviais, o veidmainiauja, tamsius žmonelius visaip išnaudoja), bet sykiu pasižymi kitais gerais darbais, bent: lietuvių švietimu, daugiausia rūpinimosi Lietuvos laisve ir t. p. Atminkite tą, kad jis budamas profesionalas, gydytojas, galėjo susikrauti turtus, o dabar jis jų neturi. Kur jis juos padeda, tankiai matote laikraščių pranešimuose, moksleivių papasakojimuose (jis sušėpė keletą ir katalikų moksleivių).

Tai tokį mano nuomonę kaslin pasirodžiusių „Laisvamųjų Žiedų.“

Dar tame pačiame numeryje „L. Ž.“ yra prisiminta ir apie Lawrence'o naująją lietuvių parapiją, kur klebonauja kun. Mickus (ar Mickevičius). Tenai visiškai neteisotai primetama bėda socialistams, kurie buk suorganizavę Mickui parapiją ir dar nurodomas kokis ten jų vadas F. B. (Lawrence tarpe socialistų pavardės su tokiais inicialais visai nėra, o iš kitur jokiais parapijos reikalais nevažiuoja.

Gyvenu jau Lawrence penki metai ir vietos žmones gerai pažįstu. Senosios parapijos (kun. Jusaitis) komitetas susipyko su klebonu (mat, klebonas parapijos komitetą prašalino, o išrinko iš tarpo savo, kurie jam patiko. Na, ir iš to išėjo visa batalija. Visa pereinanti rudenį ir žiemą visi parapijonis „streikavo,“ j bažnyčią nėjo, reikalavo jo paties, (kun. Jusaitis) prasišalinti, važinėjo pas dvasiškąją vyresnybę ir tt. Bet niekas negelbėjo. Kun. Jusaitis ir šiandien Lawrence. Taigi parapijonis, tikrius sakant jų išrinktas Komitetas (rodos iš gan gerų ir rimtų katalikų žmonių, pav. Ign. Umpa) pradėjo organizuoti naująją parapiją. Kada dvasinė vyresnybė neskyrė kito kunigo, komitetas patsai, be jokių iš šalies informacijų, kreipėsi pas kun. Mickevičių. Beje, pirm Mickevičiaus buvo dar „kun.“ Urbonas, bet kada patįs parapijonis pasirodė išmintingesni už patį savo „kleboną“, jis turėjo prasišalinti.

Nesenai, rodos, „Laisvėje“ buvo rašyta iš mūsų vietos, kad „laisvamaniai ir socialistai“ lanko naująją parapiją. Bet kitaip yra. Vadinamieji „laisvamaniai,“ tuos kuriuos čia skaito „viduriniai,“ nei skatiku, nei žodžių neprisidėjo prie tvėrimo naujosios parapijos; dar aš pats ir kiti mano draugai tankiai nurodydavome „streikieriams,“ kad čia, Amerikoje, kitaip su bažnyčiomis negali but, kaip dabar yra ir parapijonis privalo gerbti by kunigą (žinoma, kokį jiems vyskupas duoda). Bet parapijonis to nenorėjo klausyti. Sudėjo tukstančius dolarių, nusipirko ant Newbury ir Gardner protestonų gražią mūrą bažnyčią, intaisė altorius, stacijas, keletą stovylių (man dar neteko toj bažnyčioj buti,

rašau ką girdėjau iš žmonių lupų. J. D.-S.), vargonus ir tt. Socialistai, tiesa, bažnyčią lanko, bet jie, kiek girdėjau ne dėl to tikslo, kad „remti Mickų,“ bet delto, kad (kaip pasakojama) toje bažnyčioje labai gerai, dailiškai jaučiasi. Ant viskų giedamos lietuviškai šventos giesmės; pats kunigas gieda „Šventas Dieve...“, „Aniolas Dievo“ ir k. (ko kun. Jusaitis neįpildydavo). Priegtam pasako tinkamus pamokslus. Šiokiomis dienomis mažus vaikus mokinia katekizmo, skaitymo, rašto ir tt. Delto tai visi Lawrence lietuviai ir prijaučia naujai parapijai. — Bet ar ji visus amžius gyvuos, tai kitas klausimas. Man matos, pakol kun. Jusaitis bus Lawrence (jis, sakoma, po kareli važiuos Lietuvos), tai naujoji parapija bus, gyvuos ir sustiprės. O paskui, kada bus kitas kunigas ir mokės prie žmonių noro ir tvarkos prisitaikyti, tai iš naujosios bažnyčios turėsime salę.

Bet kaip tikrai bus — ateitis parodys.

Šiam kartui užteks. Priimkite mano pagarbos židį,
J. Dagis-Sekevičius.

Pagarbos Žodis p. St. Šimkui

Pasklidus žiniai mūsų laikraštijoje, kad liepos 18 d. Waterburio mieste atsibus debatai tarp p. St. Šimkaus ir p. A. Bulotos, aš su nekantrumu laukiau tos dienos. Bet kad iš priežasties tolu nebuvo galima dalyvauti tuose debatuose, tai man beliko tik laukti ateinančių laikraščių ir atnešančių žinias iš tų debatų.

Ir taip man nekantriai belaukiant, pirmiausiai papuolė į mano rankas „Naujienos.“ Aš tuoj ėmiausi skaityti apie debatus, vienok jie man keistai atrodė ir aš mislinau sau, kad tai buvo ne debatai, bet pajuokimas sau nepatinkamų ypatų. Už poros dienų gaunu „Ateitį“ — aš ir vėl griebiausi skaityti apie debatus, bet ir čia beveik tas pats kas ir „Naujienose.“ Čia p. Bulota sarkastiškai juokiasi, turbūt kad geriau patraukti publiką į savo pusę ir kad sukompromituoti savo oponentą. Čia vėl p. Šimkus nemokantis lietuviškai ir maišantis rusų kalbą, Man vis tas išrodo keista ir abejonės lenda į galvą.

Vėl mislinu sau: — laukius rimtesnių laikraščių, tikėdamasi, kad šie atneš teisingesnes ir rimtesnes žinias. Štai ateina „V. L.“ ir „Tėvynė,“ ir aš vėl pirmiausiai griebiausi skaityti apie debatus, bet čia jau viskas kitaip; čia Šimkus mandagesnis ir kalba lietuviškai. Čia jau Bulota nemandagus, čia jau Bulota vartoja tokius slykščius žodžius, kurių aš čionai neišdrįstu nei atkartoti. Perskaitęs „V. L.“ ir „T.“ aprašymus, turėjau ant valandėlės apsisistoti ir pagalvoti, kame yra teisybė, juk abeji laikraščiai „teisingi“. Nieko neliko daugiau, kaip mintimis perbėgti tą, ką aš jau iš pirmiaur žinau apie p. Bulotą ir p. Šimkų.

Dar pereiną vasarą buvau p. St. Šimkaus prakalbose, kuriose nebuvo girdėt vartojant jokių negražių žodžių, bet buvo kalba gryna lietuviška.

Paskui vėl perbėgo mano mintis ir apie p. A. Bulotos kalbą, girdėtą dar vos prieš porą mėnesių, kur p. Bulota kalbėjo gana neaiškiai ir dar maišydamas rusiškus bei lenkiškus žodžius, prie to dar ir daug nemandagių išsitarimų vartojo. Perbėgęs mintimis p. Šimkaus ir p. Bulotos mūsų mieste sakytas prakalbas, aš pats savęs

užklausiau, kurioje pusėje yra teisybė. Bet čia tuoj mano sąžinė atsakė, kad rimtesnėje spaudoje teisybė. Taigi šiuomi ir išreiškiu pagarbos žodį p. St. Šimkui už jo rimtą ir mandagų užsilaikymą laike debatų; taip pat sykiu papeikiu p. Bulotą ir mūsų „darbinikiškos“ spaudos reporterius, kurie nors ir smulkiai, bet neteisingai aprašė buvusius debatus ir paslėpdami nuo visuomenės p. Bulotos visus slykščius išsitarimus.

Petras Jaras.

Drąsus bernaitis (Liuosas vertimas).

Niekados aš neužmiršiu tos pamokos, kurią man teko išmokyti lankant mokyklą A... Vieną rytą, kada mūs buris bernaičių ėjome į klesą, pamatėme vieną savo draugų varant karvę į artimąjį dien-daržį; ir tuojaus jį praėmiant parėmėme. Vienas bernaitis, var du Gražutis, negalėjo praleist taip geros progos pašėpimui ir greit sušuko:

— Ei, sveikas! kiek prekiauoja pienas? Aš sakau, kuomi tu minti? Kiek nori už tą auksą, kuris ant karvės ragų? Vaikai, jeigu norite pamatyti naujosios Paryžiaus mados čėbatų, štai prisžiūrėkite jo čėbatams!

Šimutis ant to nieko neatsakė, vientik maloniai nusišypsojo, pamėjo ranka ir nuvarė karvę prie diendaržio; atkėlė vartus, ten įvarė ją ir užkėlęs sugrįžo prie mūs ir sykiu su mumis visais atėjo į mokyklą. Ir taip, tai tokį darbą jisai atlikinėjo per kokias dvi ar tris savaites.

Bernaičiai lankantieji mokyklą A... beveik visi buvo pasiturinčių tėvų. Kaikurie jų buvo užtektinai niekiški ir su panieka žūrėjo į savo draugą, kuris atlikinėjo tokį darbą.

Jie tankiai savo visokiais kvailais, pašėpiančiais ir kvaršinančiais užmėtinėjimais užgauliojo Šimutį, bet visur ir visada jis prieš jų tokius pasielgimus su stebėtinu rimtumu atsilaukydavo.

Vieną dieną Gražutis tarė Šimčiui:

— Ar žinai, Šimuti! aš manau, kad tavo tėvas nori tave padaryti pienu.

— Na, tai kas? — tarė užklaudamas Šimutis.

— Tai niekis! tikrai nepalik daug vandens blekinėse, kada jas išplausi — tai ir viskas, — atsakė Gražutis kvatodamas.

Bernaičiai taipgi nusijuokė... Šimutis pasijuto lyg ir užgautas, tečiaus atsakė rimtai:

— Nesibaidyk tamista; jeigu aš ir paliksiu pienu, tai aš duosiu gerą mirą ir gerą pieną.

Sulaukus kitą dieną, po šio pasikalbėjimo buvo viešas kvotimas, ant kurio pribuvo daugybė ponų ir ponų iš artimo miestelio; taipgi tuom sykiu ir dovanos buvo dalinamos už atsižymėjimą mokslė. Dovanas išdavinėjo mūsų pačios mokyklos perdėtinis. Abudu: Šimutis su Gražučiu, jų apturėjo beveik lygiai, ka dangi mokslė beveik vienas kitam buvo lygūs. Po išdalinimo dovanų ceremonijos perdėtinis pasakė, kad dar yra viena dovana — aukso medalis. Tokia dovana labai retai kada buvo duodama, ne delto, kad ji brangiai atsiėdavo, bet delto, kad tokie žymūs atsitikimai, už kuriuos ji buvo duodama ir kurie pridudavo vertę jos sutekimui, buna reti. Ši dovana, tai buvo „divyriškumo dovana.“ Tokia pat dovana tris metai atgal buvo suteikta pirmos klesos moki-

(Tąsa ant 8-to pusl.)

Bejieškant Teisybės

(Iš inteligento pergyvenimo)

(Tąsa).

Tas reiškia, kad yra tik subjektyviškoji teisybė. Bet jei kiekvienas tai pripažins, tai ar apgins jis taip karštai savo idėjas? Suprantama, kad ne. Tiktai išitikėjus, kad jo tiesa yra objektyviška tiesa, kiekvienas gali mąstyti, dirbti, tvirti gyvenimą. Apsistotų visos protiškas žmonių gyvenimas, visiškai nebutų filosofijos istorijos, jei tik žmonės nustotų išitikėjimo į tai, kad jie objektyviškai teisingi. Kas gi protautų, rašytų, galvotų, kaip kad pavyzdin Kantas, savo sistema, jei jis sau sakytų: „o gal but mano idėja, mano pasaulėžvalga, mano sistema klaidinga.“ Net absoliutiškasis skeptikas tiki į savo skepticizmą. O vienok objektyviškos teisybės kaip nėra, taip nėra, nes „kiek galvų tiek ir ratumų.“ Jeigu butų šitame kambaryje, kuriame mes ginčijomės, ne keturi, bet dvidešimts ar šimtas, tai kiekvienas iš tų dvidešimts ar šimto turėtų savą skirtingą teisybę, ir kiekvienas tą savo teisybę laikytų objektyviškai teisinga. Taigi jau vien dėl šito vieno, tai kiekvieno teisybė negali būti objektyviška teisybė.

Ir aiškiai supratau, kad šitas mūsų studentiškas kambarys yra mikrokosmu, kuriame atspindi visa žmonių dvasios kankinių istorija. Čionai šitame kambaryje suėjo ir susipynė visi siulai, iš kurių suvintas dvasinis žmonių gyvenimas, čionai skambėjo visi dejavimai trokštančių „gyvojo vandens,“ absoliutiškojo idealo, čionai atspindėjo visa filosofijos istorija, ir čionai praskambėjo del manęs tragiškas Piloto klausimas: „Kas yra teisybė?“

Aš šitaip sanprotavau: daleiskim aš dabar esu perskaitęs desėtką pamatinių knygų ir iš jų išitikinęs, — sakysime, esu materialistu. Slenka metai, kiti, aš dar skaitau knygų desėtkus, kurios visiškai sumuša mano materiališkus argumentus ir aš tampu idealistu. Praeina vėl metai, rašomos naujos knygoms, kuriose kokis nors naujas geniališkas materialistas sumuša idealizmo argumentaciją visiškai naujais argumentais, kurių aš pirmiau nežinojau, ir aš vėl grįžtu prie materializmo. Argi taip neatsitiko su daugeliu iš mūs? Juk tai paskutinių dienų faktai prieš akis tai liudija. Aš kalbu apie marksizmą. Kuomet istoriškojo materializmo doktrina, ant kurio buvo budavojama, o daugelis dar ir dabar budavoja marksizmo idealogiją, buvo visiškai moksliai-kritiškos minties sumušta, dabartinis marksizmas sau puikiai persikėlė ant visiškai kitokio pamato, ant Macho ir Avenariuso filosofijos pamatų.

Šitas pavyzdys pritaikomas prie kiekvienos filosofinės teorijos. Paimkime kad ir panteizmo teoriją, pradedant Heraklitu ir baigiant laikais, kuomet vokiškoji Vilhelmo Šuppe mokykla tą panteizmą atbudavo. Jeigu Heraklito panteizmą mes paženklinime kaip a-b-c priparodomus argumentus, tai kaip kritiškai-filosofinė mintis negriautų tuos priparodumus, visgi Spinoza dar randa kokį nors naują d argumentą, kuris vėl panteizmą padaro tikru, priparodytą del jo ir del daugelio kitų. Bet jeigu a-b-c-d argumentai išnaujo bus sugriauti, tai nauja gadybė, naujas genijus sutvers a-b-c-d-e. Tą patį galima pasakyti apie bile vieną filosofiką sistemą, nes visa filosofijos istorija, visa perdėm yra a-b-c-d...n priparodymų. Bet delto, kad to n joks žmogaus protas negali žinoti, tai ir nei joks žmogus ribose savo proto spėkų negali žinoti objektyviškos teisybės.

Jeigu net žmogaus protas (ar žmogiškasis) ir galėtų pažinti teisybę, tai asmeniškai aš to negaliu padaryti, kadangi negaliu suprasti nei pilną kokybę n argumentų. Jei aš tą vakarą bučiau perginčijęs bile vieną mano draugų ir bučiau priparodęs jam savo teisingumą, tai tas visgi nieko nereiškia delto, kad kas kitas apgindamas jų pažiuras ne sumuštų mano priparodymų kitais, naujais man nežinomais argumentais.

Vienu žodžiu, aš tą vakarą supratau, kad buti kame nors absoliutiškai tikru, aš pilnai turiu žinoti, kas žmogaus intelekto yra sutverta, o tas negalima, o jei negalima

(Toliaus bus).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.

BEPROTNAMYJE

Lošimas dviejoje veiksmėse.
Sulietuvino N.

(Tąsa).

dukas labai laimingas? (Kantas neatsako). Tiesa, jis laimingas?

Kantas. — Taip... ach... taip.

Kantienė. — Nelaimingas senelis!... Kaip aš jį noriu pamatyti. Na, važiuokime greičiau. Noriu išbučiuoti savo aimė. O, aš tave tik kankinu beklausinėdama!

SCENA X.

Tie patįs ir Marė paskui Berneris.

Marė (inėjusi). — Vežimas jau laukia. Kantienė (skubiai prie jos priėjusi). — Ar girdi, Marija, aš jau močiuotė. (Sunui). Padėkavok jai, ji visuomet man buvo gera. (Kantas jai ačiuoja, Marė pradeda verkti). Na, ko gi čia verkti?

Berneris (ineina deklamuodamas) —

Ant galo išnyko nelaimės jus.

Laimingas už tėvynę ir jus.

Kantienė (sunui). — Parodysiu vieną geriausių mūsų gyventojų (pamažėli), jis mano, kad jis yra garsus poetas Lamartinas. (Balsiai). Jis rašo eiles delei mano pasveikimo. (I Bernerį). Nagi padeklamuokite.

Berneris (pradeda deklamuoti, bet inėjęs daktaras su vaiku patarnautoju jį pertraukia). Ant galo išnyko....

SCENA XI.

Tie patįs, daktaras ir vaikas patarnautojas.

Daktaras. — Na, jau viskas priruosta. (Vaikui - patarnautojui). Pasišauk Liudviką, — šis lagaminas gana sunkus. (Pastebi Bernerį, kuris pats sau ką tai deklamuvo). Ar girdi ponas Lamartina! (Berneris nuduoda ne-negirdis). Lamartina! Tamista nieko neveikiate. Padėkite vaikui. Tamista juk tokis drutas.

Berneris (užsigavęs). — Visai nedrutas... Tiktai galva sveika. (Padeda vaikui išnešti lagaminą).

Kantienė. — Na, sudie, Daktare! (atsisveikina). Ačiu už viską. (Sunui). Na, mano smelė, šią ranką, prilaikyk mane trepais. Man taip linksma, taip linksma. Iki pasimatymo, daktare. (Kantienė ir Kanto prilaikoma išeina. Daktaras ir Marė eina paskui juos).

(Uzdanga nusileidžia).

VEIKSMĖ II.

Pirmojo akto dekoracija, tiktai daugiau šviesos. Prie vieno krašto pastatytas ilgas stalas, apstatytas visokioms lėkštėms, ragaišiais, vyninėmis bonkomis ir tam panašiai. Kilant uždangai, tarnas apsitaisęs fraku, kuris nusamdytas tik šiai dienai, kartu su Mare ruošia stalą. Kiekvieną kart durims atsidarant girdėtis muzika.

SCENA I.

Tarnas ir Marė.

Tarnas. — Poni, turbūt nesmagu Jums vi-suomet gyventi tarp pakvaišėlių.

Marė. — Kodel tu juos taip vadini? Jie ligoniai. Nereikia juokus daryti iš jų.

Tarnas. — Kodelgi? Argi jie jau taip labai nelaimingi?

Marė. — Suprantama, kad jie daug kankinasi ir tai kankinasi to nežinodami. Tik Jūs į juos prisiziurėkite, kas juose slepiasi... Rodos, jie nors neaiškiai, bet supranta savo nelaimes... Ar padėti atkimšti tuos butelius?

Tarnas. — Tai šampanas. Tai butų puiku. Juk tos bonkos čion padėtos tik del parodos.

Marė. — Kaip sakote?

(Toliaus bus).

(Tąsą nuo 7-to pusl.)

niumi už išgelbėjimą mažos skės- tančios mergaitės. Dabar, pirma atidavimo minėtos dovanos, moky- klos perdėtinis pasakė, kad jisai su publikos daleidimu norėtų pa- sakyti keletą žodžių, kodel taip išėjo, kad ši dovana ir šimet duo- dama. Paskui jisai sekančiai kalbėjo:

— Nelabai senai kokie tai ber- naitiai skrajojo po gatvę ir leido į padanges lakuną, o tuom tarpu kitas koks bernaitis jojo ant ar- klio. Staiga arklys pasibaždė ir numetė tą bernaitį ant žemės, ir taip jį pritrenkė, kad jisai pats jau negalėjo nuo žemės atsikelti ir eiti, turėjo but nuneštas namon ir paguldytas lovon ant ke- letos savaičių. Ties bernaitiai, kurie netyčiomis buvo šio atsitikimo priežastis, varė savo darbą tolyn, matomai, visai neatkreip- dami atydos į likimą sužeistojai bernaitio. O tuom kartu atokiai buvo kitas bernaitis, kuris tą at- sitikimą matė išto; jisai prisiar- tinęs prie jų ne tik ką sužinojo, kas tas sužeistas bernaitis yra per vienas, bet dar pasiliko prie jo, kad suteikus jam savo patar- navimą. Sužeistasis buvo netur- tingas našlės anakas-sunutis, ku- ris uždirdavo senelei duoną, pardavinėdamas karvės pieną. Karvė, tai visas našlės turtas. O, nelaimė! ką jina dabar galėjo daryti? Ji buvo sena ir raiša; anakas sužeistas, kuris karvę į ganyklą nuvarydavo ir parvary- davo, gulėjo lovoje paguldytas.

— Aš galiu nuvaryti ir parvar- tyti karvę, — tarė nepažįstamas bernaitis. Bet jo geradėjingumas čia dar neužsibaigė. Reikėjo pi- nigų gavimui gyduolių iš vaisti- nyčios.

— Aš turiu pinigų, ką man mo- tina prisimintė ant, čebatų, bet aš galiu dar apsieiti kurį laiką ir be jų, — tarė bernaitis moteriškai.

— Oi, ne! — atsakė jam sena moteriškė, — aš ant to negaliu su- tikti; bet štai va pora čebatų, kuriuos aš nupirkau Tamukui, te- ūšias jis jų nenešiojo. Jeigu ta- mista juos pirktum, tai viskas būtų gerai.

Nors jie jam ir nepatiko, te- ūšias jisai juos nupirko ir nešio- jo iki šiai dienai. Kada kiti vai- kai mokykloje sužinojo, kad mu- sų didvyris varinėja karvę, tai jie kiekvieną dieną užpildami jį išjuokdavo ir išsidydavo. La- biausiai jiems jo skurdos čebatai strigdavo akysna, ir tas tai jiems buvo didžiausiu pasityčiojimu iš jo. Tečiaus jisai dieną iš dienos viską nešė pakantriai ir linksmai, nesislapstė nuo jų, kad išvengus jų visokius nužiūrėjimus, pasity- čiojimus ir pajuokimus; varinėjo našlės karvę ir nešiojo savo nepa- rangius čebatus, užsigandindama- mas, kad darąs tą, kas priguli da- ryti. Jisai jiems nepasigyrė del- ko jisai tą viską darąs delto, kad negeidė nuo nieko pagyrimo už savo mielaširdingą darbą. Ir ap- art to, jis savo širdyje neturi są- jausmo neteisingam pasididžiavi- mui, kad žiūrėti nors į bent ko- kį užsiėmimą su pajuokimu. Vien tik vakar nutiko, kad jo moky- tojas sužinojo jo širdingumo ir savęs išsididėjimo kelius. Dabar, gerbiemieji ponai ir gerbiamosios ponios, aš klausiu jūs ar nebuvę didvyriškumas pasišventimas šio bernaitio? (Perdėtinio šiuos žo- džius sekė pagyrimo mormėjimas).

— Pone šimuti, — kalbėjo per- dėtinis toliau; — nepasitruk vi- szį, ten beslinkdamas už lentos. Kad tamista nesibijai išjuokimų, tai turi nesibijot ir vertai pripa- žįstancios tau garbės. Eik šen!

Kada šimutis užsigėdines pasiro- dė, o koks tada pasigirdo apli- nkuo pagyrimo šauksmas ir del- nų plojimas už jo tokį pasielgi- mą! Tie negraužs čebatai ant jo kojų atrodė didesniu jo papuoša- lu, negu būtų buvęs uždėtas vai- nikas ant jo galvos. Ant galo likosi inteikta ir medalis. Intei- kimą medalio sekė šauksmai. Ne- ra ko sakyti, kad ir tie bernai- čiai, kurie pirmiau jį pajuokė, da- bar susigėdijo už savo blogą pa- sielgimą su juomi ir todėl pris- artinę prašė jo atleidimo ir drau- giškumo.

Savasis.

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuza, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Susis. Sekr. — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. Fin. Sekr. — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Iždininkas. — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y. KOMITETO NARIAI: — Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. Inž. M. J. Vinikaitis, 207 W. 109th St., New York, N. Y. PROGRAMOS KOMISIJA: — Dr. J. Šluupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa. J. Chmieliauskas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. J. O. Širvydas,

BĖGANTIS REIKALAI.

(Wilkes Barre susivažiavimas. — „Lietuvių Diena.“ — Autono- mijos Fondas.)

Šiuos žodžius rašant mes dar neturime žinių iš Wilkes Barre, Pa., kur 17 d. rugpjūčio įvyksta svarbus lietuviškų organizacijų susivažiavimas. Tas susivažiavi- mas įvyksta sumanymu Pennsylv- anijos komiteto, susitvėrusio prie „Lietuvių Dienos“ prisirėngti. Jau buvome rašę apie tą komite- tą, ir mūsų skaitytojams yra jau ne naujiena, kad pirmiausiai tas laikinasis komitetas susidarė iš žmonių šiaip jau bepartiviškų, rods labiau esančių po katalikų partijos intekme. Bet šitas ilgai nepatvėrė, nes jau kitamė susi- rinkime dalyvavo atstovai iš mu- sų Sandaros, ir šiaip veikėjai iš lietuvių tautininkų sriovės. Pa- galiaus dabar įvykstančiame susi- važiavime dalykai taip džiuginan- čiai paško pirmyn, kad katalikų partijos vadovai užkviėtė visas didesias tautiškas organizacijas, bet ir socialistus. Tautininkų sriovė bus reprezentuota per atstovus nuo šešių didžiausių tautiškių organizacijų: SLA., TMD., ALTS., LGF., LAF. ir L. Spaudos Dr-jos. Esant labai trumpam lai- kui negalima buvo mūsų sriovėi parinkti delegaciją, bet visgi ta- po nuskirti delegatais iš Pennsylvanijai artimesnių apielinkių išmintingi žmonės, ir mūsų sriovė bus ganėtinai gerai reprezentuo- ta. Be to, girdėjome, kad net ir socialistai savo delegaciją turė- sią. Galbūt jie gavo žinias nuo savo vienminčių socialistų iš Vil- niaus, — nes mes girdėjome nuo parvažiavusių iš Lietuvos pasiun- tinių, kad tepykščiai lietuviai so- cialdemokratai vadiną Amerikos lietuvius socialistus „padukėliais“ ir žadėję veikia rašyti laiškus, raginančius susidėti vienybėn ir gelbėti Lietuvą, kuri iš- tikro baisiame padėjime dabar randasi, o galės priėti dar prie baisesnio. Kaip ten yra, taip yra, bet Wilkes Barre susivažiavi- mas daug lietuvių gyvenimui ža- dą. Mes linkėtume, kad tenai už- megtas vienybės branduolys pa- tektų netiktai per ateinančią „Lie- tuvių Dieną“, bet ir ant gana il- go laiko.

„Lietuvių Diena“ ikšiolai, nors buvo daug apkalbėta, bet dabar

tebėra miglose. Kaip, kur ir ka- da? — mažai, o gal ir niekas apie ją smulkenų nežino. Dalykas suprantamas. Mės patįs, ameri- kiečiai lietuviai, neturėjome jo- kio rimto komiteto, tam tikslui sutverto, todėl mūsų valdžia neži- nojo su kuomi ištikrųjų kalbėtis, nei kam ko pažadėti. Po susiva- žiavimų Wilkes Barre viskas sparčiai pasistums. „Lietuvių Diena“ bus įvykęs faktas. Bet kaip mes tą dieną sutiksime? Mums neužteks turėti vieną gene- ralį komitetą. Reikės pačiai mu- sų visuomenei prie tos dienos su- siorganizuoti. Juk reikės šimtų tukstančių rinkėjų. Tada tik gali- ma būtų tikėtis, kad mes po vi- są Ameriką tą dieną galėsime su- rinkti milijoną dolarių (grįžę iš Lietuvos pasiuntiniai pasakoja, kad tenai greitu ir umu laiku rei- kia pagalbos milijono dolarių). Todel mūsų gelbėjimo ir šelpimo komitetai taipgi įvairių organizacijų kuopos (ypač mūsų Sandaros kuopos) bei šiaip geros valios žmonės, turės labai skubinau visą garą sujudinti, kad kuodaugiau- siai rinkėjų tai diena surinkti, surašyti ir dailiai bei gerai po vietinių komitetų kontrole suimti. Kas vienas lietuvis ir lietuvaitė tą dieną turėtų nuo darbo pa- siliuosuoti ir išeiti ant gatvių su „Lietuvių Dienos“ kukardomis ir aukų dėžutėmis. Lietuva miršta ir reikalauja nors milijono. Pas- gerus ir mielaširdingus ameriko- nus yra daugelis milijonų. Jie davė tuos milijonus belgams, žy- dams, lenkams. Lai tą dieną at- duotų žmoniškumo duoklę Lietu- viams. Ir atiduos, jei mes tą die- ną pasitiksime gerai ir išmintin- gai susiorganizavę.

Autonomijos Fondo rėmėjai la- bai valkiai renkasi. Vos pora- trejetas šią savaitę mūsų \$10-dola- rine pasveikino (keistas išsireiš- kimas „pasveikino“, bet lai jau taip eina, kaip parašėm). Že- miau indedame porą laiškelių nuo gerbiamųjų rėmėjų. Ypač vie- nas, — p. S. Bulota (nesumaišy- kit jo su A. Bulota), laiškėlis mums patiko. Štai jo laiškėlis: „New Philadelphia, Pa., Rugp. 10 d., 1916 m.

J. O. Širvydai, Brooklyn, N. Y. Siunčiu čėkį ant \$20.00, t. y. metinę mokesť į Autonomijos Fondą už S. Bulotą ir P. Spudį. Del viso ko reik pasakyti, kad P. Spudys yra iš amato angliaka- sys. Taigi ar neprisieis nurausti mūsų bankininkams, advokatams, daktarams, redaktoriams, leidė- jiams, krautvininkams ir smul- kininkams, — kad angliakasy, ku- rio puslėti delnai ir kuris tik prieš pusmetį tapo vieno-kito laik raščio skaitytojam, duoda pavyzdį minėtiems profesionalams ir vertelgoms? — Beto primisiu Tamistai apie organizavimą 1,000 tų 10-dolarinių narių. Man teko kalbėti su kitu angliakasiu, še- imynos tėvu. Jis man pasakė: „Tamista, aš nežiurėčiau į tai, kad bagoti ir mokyti neduoda, aš duočian, bet kad neturiu iš ko duoti.“ Tai pasakęs, pasuko savo veidą nuo manęs, turbūt del- to, kad „nematųčiau“, jog aš jo akių išriedėję ašaros. Tas paro- dė, kad yra žmonių, kurie, nors biedni, bet, kaip poetas sako: po- prasta sėrmėga plaka praklinian- si širdis. — Man rodos, kad nie- kas taip visuomenės nesujudintų, kaip mūsų vertelgos, jei jie pra- dėtų vyras į vyrą duoti po \$10.00 į Autonomijos Fondą ir tuomi at- mokėtų savo Tėvynei Lietuvai skolą už savo auklėjimą. Tada nesarmata būtų jiems pasakyti: „Vyrų, pajudinkim žemę.“ Su pagarba, S. Bulota.”

Kitas rašo: —

„p. J. O. Širvydai, B'klyn, N. Y. Gerbiamas Tamista: — Busite malonūs ir mane priskai- tyti prie to 1,000 lietuvių tau- tiečių, ir aš prisidedu su \$10.00. Lai mūsų Lietuva gyvuoja! Lai gauna pilną liuosybę!

P. Bartkevičius, Cambridge, Mass.

P. S. — Pinigai bus prisiusta vėliau, kuomet jų reikės. — P. B.“ (Mes čia pridurtume, kad visi pažadėjimai mokėti į Lie- tuvos Autonomijos Fondą geistini būtų gauti dabar. Su pinigais, idant būtų tikrai žinoma, kokis yra pas mus ant rankų politišk- kas kapitalas, kad svarbiam rei- kalui iškilus nereikėtų kolektuo- ti, bet turėti jį visuomet ant pa- gatavo. Taip visos tautos su sa- vo politiškais kapitalais darę.)

Ir dar vienas rėmėjas:

„Gerbiamasi Tamista: — Šiame laiškelyj prizadu būti vienu iš to 1,000 rėmėjų Lietuvos Autonomijos Fondo. Čionai in- dedu čėkį už šiuos pirmus metus.

Jonas Čėsna, 608 Gilmor Str., Baltimore, Md.”

PRANEŠIMAS.

Amer. Liet. Taut. Sandaros kuopoms Naujojoj Anglijoj.

Pranešame visome ALTS. kuopoms Naujojoj Anglijoj, kad šiuo mi yra šaukiamas mūsų apskričio antrasis susivažiavimas, kuris turi įvykti nedėlioje, rugsėjo (Sept.) 3 d. 1916 m., So. Bostone.

Pagal pirmojo susivažiavimo nu- tarimo, šiame antram — delega- tai turi būti su tam tikrais kuopų ingaliojimais. Taigi ma- lonėkite suaukinti kuopų susirin- kimus ir išrinkti delegatus. Iš vietų, kur kuopų nėra, galės da- lyvauti ir šiaip sandariečiai be mandatų, taigi kviečiama ir juos. Susvažiavimo sesijos bus laiky- tos Lietuvių Name, E. ir Silver gatvių kampas, So. Boston, Mass. Pirmą sesiją prasidės apie 10 val. ryte ir tęsis iki pietų. Po pietų gi antra.

Vakare, toj pačioj salėje, vie- tinės ALTS. ir TMD. suvienyto- mis spēkomis rengia vakarą, ku- rio programą susidės iš dainų ir prakalbų. Dainas išpildyti yra užkviesta draugija „Gabijsa.“ Kal- bės gi nekuri delegatai.

Suvažiavimo susirinkimo dienotvarkė maž-daug bus šitokia:

- 1) Priėmimas mandatų.
 - 2) Liuosos prakalbėlės-suges- tijos naujiems įnešimams.
 - 3) Rinkimas tvarkos komiteto.
 - 4) Skaitymas praeito suvažiavi- mo tarimų užrašų-protokolo.
 - 5) Apskričio Komiteto rapo- rtas.
 - 6) Nauji įnešimai ir svarsty- mai.
 - 7) Rinkimas apskričio naujo komiteto ir nuskyrimas vietos ir laiko sekančiam suvažiavimui.
- Su augsta pagarba Nauj. Angl. ALTS. apskričio komiteto Pirm. — K. Jurgelinas. Sekr. — J. Kerdiejus. Antr.: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRSININKŲ ADRESAI: Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill. Sekretorius. — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J. Iždininkas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill. LITERATISKASIS KOMITETAS: R. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

DELEI PASKAITŲ (NE)REN- GIMO.

Praeitame (7-me) TMD. seime tapo inkunyta mūsų Draugijoje viena labai gražiai skambanti įstaiga, butent Švietimo Komisija. Toki komisija mūsų organizacioje labai senai buvo reikalinga, ir net nesuprantama, kaip mes gal- lėjome be jos apsieiti tiek daug- gelį metų. Gal delto, kad mes pasitikėjome, jogei Literatiska- sis Komitetas visą švietimo dar- bą mūsų organizacijoje galėsiąs vienas atlikti. Šis biednas komi- tetas vos tik dabar įstengė per- tikrinti mūsų Draugija, jog ne su viena žagre yra visas laukas ap- dirbamas, ne su viena plunksna yra liaudies apšvieta išplatinama. Taigi, kaip minėjome, mes su- silaukėme labai svarbios komisi- jos.

Kad ji yra svarbi, tą žino visa mūsų Draugija. Bet ar tą žino pati ta komisija, tai truputį in- domu būtų vėl žinoti. Matomai, ji kitaip apie save mano. Matomai, ji save mano esanti papras- ta „lietuviška“ komisija, kurio- mis mūsų įvairiausios draugijos gali pasigirti. Žinote „lietuvišką“ komisiją? Nežinote? Tai keista! „Lietuviška“ komisija

manosi esanti delto, kad būtų tris ar penki (dažniausiai nelygiai, — mat tas daug svarbian) žmonės sukergti į eilę, ant jų visų var- dų uždėta kokis naujas, — komi- sijos vardas, ir... pavelyta šitai komisijai kuoilgiausiai ir kuora- miausiai ant šios planetos gyvuoti. Tylėjimas ir ramumas — tai mūsų komisijų ypatybė. Kiti syk jeigu nori kokį mūsų veikėją iš mingų išbaudyti, — tik išrink jį i kokią komisiją, o jis jau pa- sitengs kuorupestingiausiai i mi- tingus, nebeatsilankyti. Ar jis bijo, kad jam atėjus neatimtų to svarbaus „čino“, ar turbūt in- gja didelį unarą su prasėiokais tas pačias dulkes mindžioti, ar... bene greičiausiai nedrįsta visai pasirodyti, kad nereiktų išduoti atskaitos iš (ne)didelių (ne)nu- veiktų darbų.

Patrimpe apsaugok! Mes ne- manome įžeiti mūsų gerbiamųjų draugų, kurie tapo išrinkti mūsų gražiai skambančion Švietimo Ko- misijon. Mes juos gerbiame, kaip savo akies lėlytę, kad kokiu šapeliu neužgauti, ir kaip švelnios šilkinės dulkelės nenupusti jų nuo mūsų visuomeniškos dirvos.

Tik ką išėjo iš po spaudos knygelė
DRAMA VIENOJE VEIKSMĖJE IŠ KARĖS NUOTIKIŲ
KONTRIBUCIJA

Labai puiki drama iš dabartinės baisios karės nuotikių. Nors ta drama vienoje veiksmėje, bet joje puikią atvaizdinta šios baisiosios karės epizodai. Joje aiškiai nupiešiama, kaip laike karės žmonės mustoja būti žmonėmis, mustoja jausmų, o juos apima kerštas.

Drama prieinama visur statyti scenon, ir nelabai sunki sulošimui, todėl teatrų my- lėtojai turėtų ją šiame sezone statyti.

Ši drama atsako į žmonių reikalavimus, juk dabar visur ir visi tik ir kalba apie karę, apie jos nuotikius, tat ji ir turėtų bu- ti visur statoma.

Bet „KONTRIBUCIJA“ labai puiki knygutė ir pasiskaitymui.

JOS KAINA TIKTAI 15c.

Reikalaudami Adresuokite
„Vienybės Lietuvninkų“ Administracija
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pinigus siųskite pačto markėmis arba Money Order

bių pilna, tik reikia gerų norų.

Tokie Keli.

Nuo Redakcijos: — pp. Tokie Keli pajudino svarbų dalyką. Galėję būtų tik kiek švelniau ir ne taip satiriniškoje formoje apie dalyką kalbėti (kitai, — ką gali žinoti: vienas kitas gali but ir mostelėjimu užgautas). Prie šito mes nuo savęs galėtume pridurti, kad Švietimo Komisija negalėjo dar daug ko atlikti, nes ji neturėjo tam tikrų išdirtbų taisyklių. Dabar, kaip girdėjome, eina per Centro Valdybą tam tikra krivulė su pabrėžtu škieu apie Švietimo Komisijos užduotis ir maždaug nurodinėjimai, kaip ši įstaiga turės už darbo imties. Kad šitas veikiamis pareitu, ir kad Švietimo Komisija imtųsi veikiai už darbo, suprantama, mes savo balsą prie pp. Tokių Kelių balso mieliai pridėdame. Ir kasgi to nepadarytų?

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

So. Boston, Mass. — Rugsėjo 9 d. Lietuvių Svetainėje buvo mėnesinis TMD. susirinkimas. Ponas Čebatorius (pirmininkas) atidarė 8:25 m. vakare susirinkimą, o J. Žemantaitis perskaitė pereito susirinkimo protokolą. Protokolas priimtas vienbalsiai.

Po jo sekė raportų išdavimas. Mass. valstijos apskričio suvažiavimo rengimo komisija (J. Kerdiejus, J. Žemantaitis ir J. Strimaitis) papasakojo, kad jie patiekė atsiskaikimą, kuris tilpo „V. Liet.“, „Ateityje“, „Tėvynėje“, „Amerikos Lietuvoje“. Į atsiskaikimą gauta vienas atsakymas laišku (nuo Montello's kp.) ir iš kitur pritarė (veikėjų žodžiu (Lawrence'o, Haverhillio, Cambriugio ir k.) kad jie jau nuskyrė suvažiavimui dieną, vietą ir tt., butent rugsėjo 4 d., 9 val. rytą, So. Boston, Mass., Lietuvių Svetainėje (Silver ir E. kampas). Toliau komisija turėjo susišnešimų su Centro Raštinku ir iš jo jau gavo adresus apeliinkės kuopų, į kurias kreipsis, užkviessdami suvažiavimui.

1) Bendro darbo organizavimas Mass. ir apeliinkės valstijoje.
2) Apskričio įsteigimas.
3) Jaunuomenės veikimas ir TMD. organizacija.
4) Kningynų-skaityklų klausimas. (Ar mes turėtume savo lietuvių kningynus steigti ar gal valdžios kningynais pasinaudoti, jeigu juose būtų įsteigti lietuvių skyriai? Kaip tai atlikti?)
5) Bendro veikimo su vietos organizacijomis klausimas.
6) Paskaitų rengimas.
7) Kningų platinimas.

Rodos šitie klausimai privalo užinteresuoti kiekvieną kuopą. Tuli klausimai k. a. 1, 2, 3, 4, 5 yra sudėtiniai ir juos suvažiavimo dienotvarkėje reikės kitokioj formoj paduoti.

Tat kviečiame visas TMD. kp. rugsėjo 4 d. atsiųsti savo atstovus į rengiamą Mass. valst. ir jos apeliinkės TMD. kuopų suvažiavimą.

TMD. 81 kp. rengimo komisija.

Baltimore, Md. — Tėvynės Mylėtojų Draugijos 11 kp. nariai temykit. Bus laikomas labai svarbus susirinkimas, kuris atsibus antradienį 29 d. Rugsėjo, 1916 m. Lietuvių svetainėj 506—510 W. Barre Str., ant 8 valandų vakare. Nes patįs žinot, kad jau artinasi žiemos sezonas, tat išrinktoji komisija kaslink rengimo vakarų praneš savo programą, tat kiekvienas narys privalo atsilankyti, nes labai yra gėda, kad valdyba saukė pereitą, kaip pusmetinį susirinkimą, o narys nei vienas nepasirodė. Tat ant šio susirinkimo, turit pributi visi būtina, nes jeigu šiaip pasielgsit, — tat daugiau jau mūsų kuopai neapsimokės nei laikraščių spalose užiminėti dykai vietą...

TMD. 11 kp. Pirmininkas: — **Jonas Kablis.**

le prašyta ne viskas, kas buvo nutarta (500 dol. nuskirti sunaudoti Apšvietos Komisijai (prelekeijomis ir tt.); kad TMD. seimas būtų sušaukta viena diena anksčiau prieš SLA. seimą ir tt.). Susirinkimas išklauses pranešimo priėmė ir įsakė dalyvavusiems suvažiavime atstovams pataisyti klaidas protokole.

Pagaliaus buvo ineštas klausimas apie rengimasi sutikti „Lietuvių Dieną.“

Nutarta, kad TMD. išrinktų komisiją, kuri galėtų tartis su kitomis dr-jomis ir rengtūsi sutikti „Lietuvių Dieną.“ Tarimosi komisijos pareigos uždėta valdybai.

TMD. 81 kuopa išnešė rezoliuciją, kuriaja ragina A. L. T. Sandaros 7 kuop. pasirupinti greitoje ateityje įsteigti L. G. ir A. Fondo skyrių So. Bostone. Susirinkimas uždaryta 11:15 val. vakare.

J. St.

TMD. MASS. VALST. IR APIELINKĖS KUOPŲ SUVAŽIAVIMAS.

Rugsėjo 4 d. 1916 m. nutarta sušaukt Mass. valstijos ir apeliinkės TMD. kp. suvažiavimą. Šis suvažiavimas šaukiamas į So. Bostoną, Lietuvių svetainėn, Silver ir E. gatvių kampas. Sesijos prasidės 9 val. ryto.

Čia manome ir plačiau dalyką paaiškinti.

Kiekviena kuopa gali atsiųsti keletą oficialių atstovų. Pageidaujama, kad jie galėtų plačiau pranešti apie kuopos stovį ir nušviesti vietos kultūrinį stovį. (Paurisų kuopų arba iš kolonijū, kuriose dar kuopos nėra, bet manoma ir galima įsteigti, taipgi kviečiami pavieniai veikėjai). TMD. suvažiavime turėtų būti apkalbėti šie klausimai:

- 1) Bendro darbo organizavimas Mass. ir apeliinkės valstijoje.
- 2) Apskričio įsteigimas.
- 3) Jaunuomenės veikimas ir TMD. organizacija.
- 4) Kningynų-skaityklų klausimas. (Ar mes turėtume savo lietuvių kningynus steigti ar gal valdžios kningynais pasinaudoti, jeigu juose būtų įsteigti lietuvių skyriai? Kaip tai atlikti?)
- 5) Bendro veikimo su vietos organizacijomis klausimas.
- 6) Paskaitų rengimas.
- 7) Kningų platinimas.

Rodos šitie klausimai privalo užinteresuoti kiekvieną kuopą. Tuli klausimai k. a. 1, 2, 3, 4, 5 yra sudėtiniai ir juos suvažiavimo dienotvarkėje reikės kitokioj formoj paduoti.

Tat kviečiame visas TMD. kp. rugsėjo 4 d. atsiųsti savo atstovus į rengiamą Mass. valst. ir jos apeliinkės TMD. kuopų suvažiavimą.

TMD. 81 kp. rengimo komisija.

Baltimore, Md. — Tėvynės Mylėtojų Draugijos 11 kp. nariai temykit. Bus laikomas labai svarbus susirinkimas, kuris atsibus antradienį 29 d. Rugsėjo, 1916 m. Lietuvių svetainėj 506—510 W. Barre Str., ant 8 valandų vakare. Nes patįs žinot, kad jau artinasi žiemos sezonas, tat išrinktoji komisija kaslink rengimo vakarų praneš savo programą, tat kiekvienas narys privalo atsilankyti, nes labai yra gėda, kad valdyba saukė pereitą, kaip pusmetinį susirinkimą, o narys nei vienas nepasirodė. Tat ant šio susirinkimo, turit pributi visi būtina, nes jeigu šiaip pasielgsit, — tat daugiau jau mūsų kuopai neapsimokės nei laikraščių spalose užiminėti dykai vietą...

TMD. 11 kp. Pirmininkas: — **Jonas Kablis.**

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

Paduokit brolišką ranką. „VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ“

kas savaitė telpa nuo karės pabėgėlių pajieškojimai savo giminių ir pažįstamų, kurie meldžia pagalbos — pinigiskos. Jūs galite juos sušelpiti pasiūsdami pinigų per „Vien. Liet.“ ofisą.

Platesnių žinių reikalaudami, prisiūskite už du centu stampą, Adresuokite:

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand Street.,
Brooklyn, N. Y.

Iš meilės ženatvė.

I.
— Aš neapkenčiu savo vyro.
— Už ką? Juk tu tekėjai už jo iš meilės.
— Užtai ir nekenčiu... Jei aš bučiau ištekėjusi už ko nors del išskaitliavimo, tai gal bučiau buvusi laimingesnė.

II.

— Tu taip nesena ištekėjai už mylimo vyro, o dabar jau kitą pamylėjai.
— Tai labai naturališka. Mano širdis pripratus mylėti. Jei aš galėjau pamylėti vieną, tai aš galiu pamylėti ir kitą.

**** KNINGŲ SKAITYMO MYLĖTOJAMS ****

GRANATŲ PAVĖSYJE

Tai yra rankius gražių apysakaičių-pasakų, parašytų garsaus pasaulio rašytojo OSKAR WILDE, kurias puikiai išvertė KAZYS PUIDA.

Kninga susideda iš suvirš pusantro šimto puslapių, stambi-stipri popiera, aiški-stambi spauda. Niekad taip netiks šita kninga — „Granatų Pavėsyje“ perskaityt, kaip dabar, vasaros laiku, nedėdieniais, išvažiavus į parkus alksnyų pavėsyje.

Prekė vos tik 40 centų

Reikalaukite

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ REDAKCIJOJE

PAŽINK Lietuvą ir visą Pasaulį GEOGRAFIJOS VADOVELIS

Parašė J. G.

„Geografijos Vadovėlis“ tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. „Geografijos Vadovėlis“ būtina turėti rasti kiekvieno lietuvių knygynėlyje ir kiekvienas privalo turėti šią knygą.

„Geografijos vadovėlis“ užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

Pirmosios žinios apie žemę

1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.

1. Europa
2. Azija
3. Afrika
4. Amerika
5. Australija.

DALIS III.

Pirmosios žinios apie Lietuvą.

1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis.
3. Vandens.
4. Ūbernijos, apskričiai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje“ telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. „Geografijos Vadovėlyje“ puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai.

„Geografijos Vadovėlis“ yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c. Pinigus siūskite stampomis, arba „Money Order“, adresuojant:

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

Petras Naujokas,

CIGARAI

Visados klausite P. Naujoko Cigarų kokiam nebuk štore arba saliuone, ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapų. Mano dirbtuvė:

359 Broadway, corn. Keap Str. Brooklyn, N. Y.

JUOKŲ SKYRIUS

Ant Washingtono žemelės bus didelė karė.

Bus Amerikoje karė, tik ne su meksikonu ir ne su „japoška.“ Bus dar didesnė karė.

Tai kariaus raudonųjų vadas p. Bulota, kuris jau čia Amerikoje yra, su baltųjų vadu p. Yėu, kuris atvažiuoja

Ex.

Lig šiol turėdavome ex-socialistus ir ex-katalikus. Pastaruoju laiku pradeda atsirasti ir ex-tautiečių. Bent tokiu yra p. Butikus.

Įsimylėjęs jaunikis.

— Tavo jaunikis ištikro įsimylėjęs į tave?

— Įsimylėjęs iki ausų! Kiekvieną vietelę, kurioje tik kada buvau, jis labai myli. Pavyzdin, aš parodžiau jam restoraną, kuriame aš kada tai buvau, ir jis va kar tenai išsėdėjo net 7 valandas.

Gdytojai.

— Matomai, daktare, Jūs turite gerą praktiką.

— Negaliu nusiskusti. Mano ligoniai man duoda progą gerai gyventi.

— O tamista, kokią gerą progą jiems duodate.

Raštinkai.

- Tu rasai?
- Fantazijas!
- Del laikraščių?
- Ne! Del šiuvėjo.

Netinka kešenius.

— Parodykite man gerą kešeninį laikrodį.

— Štai geras laikrodėlis. Prekiuoja tiktai 60 dolarių.

— Ne, tas kešenimis laikrodis ne del mano kešeniaus.

Nepaliečiama savastis.

— Pati yra nepaliečiama vyro savastis.

— Dabar tokių nepaliečiamų savasčių mažai yra. Jau pačios veik visos socializuotos ir priklauso draugijai.

Teisybė iš dugno.

Yra žmonės, kurie labai bijosi vandens, vienok visur ir visuomet paviršium plaukioja.

Aleksandras Makedonietis perkirto Gordo mazgą. Bet ar negeriaus būtų buvę, kad pats Gordas būtų jį atmezgęs.

„Blogo akis“ — tai pas žmogų ta akis, kurią pagarė už pigią kainą ir tai nesąžiningai.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiūncia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Vietinės Žinio s

Numirė Petras Pilėnas. — Jis pirmiau buvo „V. L.“ agentu, pastaruoju laiku agentavo „Naujienoms.“ Mirė Philadelphiaje. Palaidotas rugpjūčio 17 d. be jokių apeigų. Smulkmenų apie jo mirtį kol kas dar nežinome.

Išvažiavimas. — Lietuvių bolidininkai iš Newarko ir Elizabetho rengia didelį išvažiavimą nedėlioje 27 rugpjūčio į Juozapo Korino farmą, Wood Ave, Tremly, N. J. Bus labai linksmas išvažiavimas.

TMD. 3-čios kuopos susirinkimas atsibus pėtnyčios vakare nuo 8 valandų P. Draugelio svetainėje. Po susirinkimo bus trumpa paskaita, kurią skaitys p. P. Norkus temoje „Koks bus žmogus ateityje.“ Todėl labai geistina, kad kpuodangiausia susirinktu klausytojų. **A. Lapinskas.**

Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo konferencija atsibus rugpjūčio 29 d. (tai yra utarninke) 1916 nuo 8-nių v. vakare p. Draugelio Salėje 73 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Ši konferencija yra svarbi. Meldžiame visų be skirtumo susirinkti kuodangiausiai.

Visiems juk žinoma, kad Wilkes Barre, Pa. įvyko sriovių susijungimas del Lietuvių Dienos. Svarbu apkalbėti kaip mes suorganizuosime tą dieną aukų rinkikus. Laiko liko labai mažai. Tat reikia pradėti darbą.

Kviečiu visus L. G. ir A. F. susirinkiman. Sekretorius **A. Ramanaukas.**

Vakarų rengėjams ir jų mylėtojams pranešama, kad 213 SLA. kuopa paėmė A. P. Š. par. svetainę (North 5th ir Havemeyer gatvių) ant 25 d. lapkričio, delei to komisija prašo įsidėmėti kitų drjų tą dieną ir ant minėto vakaro (subatoj) nerengti ko nors panašaus, kad nepasidalintų publika. — Vakarų mylėtojams patėmytina, kad atsimintų, jog tai bus puikus vakarėlis, kadangi stengiamėsi sukviesti gabesniuosis mūsų dailininkus ir dailininkes scenos srityje. (Programą paskelbsiu kiek vėliaus.)

K. S. K.

20,000 dolarių už išvirtą pelę. New Yorkan viename restorane ant Broadway laike pietų buvo duota vienam prekėju išvirta pelė. Tas prekėjas pasiūlykštėjo ir restoranto savininką apsknūdė ant 20,000 dolarių.

Gyvojo tavoro pirkėjų skandalas. — Pereitame N rašeme apie suareštavimą tulo Botvino, gyvojo tavoro pirkėjo. Tame dalyke kas kartas išsiaiškina vis daugiau skandališkų dalykų. Pasirodo, kad tuli net į prostitutucijos namus parduodavo savo pačias,

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETRO-SPECT AND PROSPECT.
 parašyta Dr. Jono Šliupo.
 Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

LIETUVIŠKAS
Fotografistas
 ir
Maliorius
 Geras Darbas ir visiems Priemama Prekė

J. STOKIS
 177 Nassau Str.,
 kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai variojo aptikėtojus F. A. URBONO MILTELIOUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatistų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tiktai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:
F. A. URBONAS, aptiekorius,
 151 METROPOLITAN AVE.,
 (KAMPAS BERRY STREET) BROOKLYN, N. Y.
 Telephone Greenpoint 1411

Telephone 2372 Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus auspirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!

Mes parduodame forničius mokant ant savaitės po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00, Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
 198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
 Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUCUNAS.
 Buvęs 9 metų Skrybius Vėrininkas, Inspektorius Savienųjų Valstijų Imigrantų: tur visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partmentų skyriuose. Gavimul patarimų, kreipkitės laisvai, įdėdami kratos ženkelį ataskai. Vėdinul svarbių bylų ir reikalų, pūbuna ypatingai į visas Valstijas ir miestus suleis pareikalavimu. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, parduodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00
 Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:
"LIETUVA"
 3252 SO. HALSTED STREET
 CHICAGO, ILL.

VIENATINĖ SVETAINĖ
 734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
 Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veseiloms, (vestuvėms) Užlaikau puikus kambarius, atkeliusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę. Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
 Skannas Alus, gardi Arjelka, Ellus, visoki Vynai ir kvėpenti CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S
 734-736 3rd Ave.
 SOUTH BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 1295 South.

Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris neprileidžia jokio skaudėjimo. Patarnaujame košnam atsakančiai ir susikalbame visoms kalboms. Užganėdinimas užtikrintas

Dr. SALETAN & POSNER
SURGEON DENTIST
 313 BEDFORD AVE.
 KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
 10 metų toj pačioj vietoj.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!
ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje Žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysakaičių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodė, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakuželę, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštindamas Dubisos, Nemuno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,
 Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksniau uždainuoja:
 Mergyte mano,
 Tekėk už manęs,
 Tai tu nežūsi,
 Vargė nebūsi. ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylimasias.

Ketvirtoji: Vakarūškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:
 Eik šian mergužele,
 Eik šian lelijėle. ir tt.

Penktoji: Slapta pasiuntinytė. Puikus anekdotas piršlio nuėjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:
 Vai gieda paukštelė,
 Čia tavo mergelė,
 Švari, verpėjelė,
 Daili, audėjėle ir tt.

Visoje kningutėje per dėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apskymelyje indėta po keletą dainelių. Žemių Dulkės butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų. Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaudami adresuokite:
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.
 120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

NOTARIJUS (REJENTAS)
JUOZ. O. SIRVYDAS
 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — šia yra padaroma: Devionostys, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER SALIUNAS
 Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
 398 Grand Street
 kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Valkų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
 Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... 10c
 Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..... 35c

Viso \$1.60
 Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir \$1.00 per money orderj, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
 Box 62 New York City

Thomas Yermalas
 186 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
 Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdų: marškinių, kalnierių, nekaizų ir žodžiu sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.
 Nepamirškite savo tantiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA
 Švariai užlaikoma, grei as ir prie lankus patarnavimas.
 Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokiy tik kas pareika lausite. Priešiam užlaikau puikus kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkeliusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu
A. DIRZULAITIS
 102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
Muzikališku Instrumentų.
Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Žiedų, Spilkų, Kolėikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armoniku, Smuiku, (Skripky), Klarnetu, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laikams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Monų daiktų ir kningų su pagalba kuri galima padaryti įvairias štuakas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubas, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:
J. Girdes
 103 Grand St. Brooklyn, N. Y.
 Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
 Lietuviškas graborius.
 Salsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veseiloms ir krikštynomis.
 Ofisas ir gyvenimas:
 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
 Lietuviai, kreipkitės reikate.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis **"DRAUGAS"**

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuvą Inleldžia
 "DRAUGAS" atsielna met. \$2, pusel m. \$1:
 Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
 Telephone Drover 6114

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)
 Didžiausias ir Pukiausias visame South Bostono Lietuviškas **SALIUNAS**
 Sveikliausi ir geriausi visokios rūšies gerimai ir kvėpenti Cigarai. Puikus užkandžiai, prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS (Lietuvis Savininkas)
 342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
 (Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

TEŠIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO "RUSSKAYA ZEMLYA"

kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.

K A I N A:
 Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
 pusel metų..... 1.80;
 trims mėnesiams..... 1.00.
 New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
 pusmečiui..... 3.50.

Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
 231 E. 17th St. New York, N. Y.

ANT PAŽADĖTUVIŲ IR VESEILIŲ
 Darikit Jusų užsakymus ant VYNŲ, WHISKIŲ, BRANDŽIŲ ir kitokių gerimų per
H & H. REINER
 DISTILLERS & IMPORTERS
 175 to 197 Stagg Street
 Art. Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE

SIDNEY F. MILLER
 WHOLESALE LIQUOR DEALER
 IMPORTER
 116-118 UNION AVENUE
 NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaistu arba karčiu vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Viena pakelė šitų gydančių augmenų užmerkta į vieną švortą cystalo spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cystalo vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

„Trejos Devynerios“ („Trejanka“) — tai išlikimaušias lietuvių draugų — gydytojas įvairiose negalose bei ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios“ yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite apitokose, bet jei nerasite, tai rašy kite žemiau paduotu adresu, pristatant 85 centus, o tuojau apitūs.

Tel. 2320 Greenpoint —:—:— Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Paršandau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštyms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas

Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai Lietuviai vietiniai ir atvažiaivė iš kitur nepamirskit šios puikios vietos.

253 Wythe Ave. Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Tel. 5311 Greenpoint.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselios, Baliaus, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS

101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIC IR LINKSMU VAKARĖLIU

PUIKŪS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4487 Stagg

Tel. 2795 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave. Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

LIGNIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje. Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr. New York City.
307 W. 30th St.,

M. Mierzwinski

uzlaiko dvi didelias

BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėšos, Jaunų Paršukų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudu Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint

41 Avenue A Kampas 3-rd Street NEW YORK, N. Y. Tel. 2174 Orchard

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivy, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.) Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavalšina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepianti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų Nepamirskit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

12 dideliu ir 12 mažu, PRIETELAI LIETUVIAI

H. B. ROSENSON,
311-319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 4179 Stagg.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užėik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdaviniaga багаža ir perveža pasażierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scantoną ir Anglių Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinėsimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, Passenger Traffic Man**

90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3995 M.

Dr. Ignotas Stankus,
1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito
.. 2-4 popiet.
.. 7-8 vakaro
NEDELIOMIS .. 9-11 rito
.. 1-4 popiet.

THE SUN

Du-kart nedėlinis laikraštis visagausias lietuviškas laikraštis visioje pasauleje.

KAINA KAS UTARNINKĄ IR PETNYCIA Prenumerata kaštuoja: **Amerikoje** Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 50c.
Apdarytas 75c.

I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

“ATEITI!”

“ATEITIS” išėina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

“ATEITIS” eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

“ATEITIS” yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė išymiausių lietuvių rašytojų.

“ATEITIS” kainą tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiesi “Ateitį” pamatyti, vieną numerį siunčiamė dykai. Adresas: **ATEITIS PUBLISHING CO., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.**

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreiški ti guodiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau pamintetus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAIS IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įėjau geriausia praktiką ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Mallorius

Gerus darbas. Vidutiniška čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

EURO-ROSIJOJE IR LIETUVOJE \$3.50
POJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh. Prusuose 15 markij.

Prick tam pilnai užsimokėję skatytėjai kas metas gauna **DOVANĄ** patikų Kalendorių.

Adresavokite: **W. D. Boczkowski & Co., 520-522 W. South AL. MAHANAY CITY, PA.**

Telephone 3674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE

KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsai Sriuba

Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.